

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

„Vzajemno podporno društvo“ v Ljubljani.

(Narodno-gospodarska silueta.)

Zadnje dni iznenadila je slovenski svet novica, da se je v Ljubljani ustanovilo „vzajemno podporno društvo, registrovana zadruga z omejenim poroštvom“. Oče temu novorojenčku je baje oni mestni odbornik Ljubljanski, katerega je „katoliška“ stranka milostno pustila še v mestni dvorani, da s kritičnim svojim očesom pazi nad mestnim gospodarstvom; krstil ga je upokojeni c. kr. vojaški oskrbnik Simon Pogačar, kumovali pa so mu poleg dr. Ivana Šušteršiča in kanonika Kluna vse finančne kapacitete ultra-katoliškega našega tabora. Ko bi kljub temu kdo mislil, da se je z ustanovitvijo te zadruga storil kak važen korak v našem narodnem gospodarstvu, motil bi se silno. Klerikalna gospoda od nekdanj nima sreče s svojimi finančnimi podjetji. Dokazov za to bi naveli lahko lepo število; a zadovoljujemo se le, ako se spomnimo banke „Slovenije“, katera je bila ustanovljena z groznim eklatom in brezmejnimi nadejami, katera je pa vsled nespretnosti vodilnih oseb morala sramotno propasti. Tudi „vzajemnega podpornega društva“ po našem mnenju ne čaka drugega; kajti ta zadruga sloni na tacihi načelih, da tudi vsa ona, javni kritiki odtegujoča se sredstva, s katerimi razpolaga naša ultra-klerikalna stranka, ne bodo v stanu pridobiti jej stalne klijentele. Govori se sicer, da ima „vzajemno podporno društvo“, biti oni navó, ki ima vzdigniti napredno-narodno stranko iz njene pozicije v mestu Ljubljanskem in zlasti v mestnem zboru. Ne vemo koliko je resnice na tej govorici, katera se nam — ako pogledamo imena oseb, ki sestavljajo prvo ravnateljstvo — zdi sama na sebi verjetna, to pa vemo, da si je naše meščanstvo ohranilo še toliko zdravega razuma, da bode vedelo varovati svoje koristi proti načinu izkoriščevanja, kakoršen hoté upeljati naši klerikalci.

Mi se gotovo veselimo vsacega narodno-gospodarskega napredka v Slovencih. Zato smo priporočali vedno snovanje posojilnic, konsumnih društev in hranilnic ter zagovarjali potrebo ustanovitve hipotečne banke; proti takim bolehnim izrastkom nezdrave špekulacije, kakoršen je „vzajemno pod-

porno društvo“, pa se moramo v interesu našega naroda kar najodločneje izreči. Dokaze za to svojo ostro obsodbo ne bode nam težko podati. Vsakdo, ki je količkaj pazljivo prečital pravila nove zadruga, našel jih je gotovo že sam.

Poglavitno načelo, na katerem sloni „vzajemno podporno društvo“ je, da je vsak član istega sam sebi upnik. Vsak član ima namreč pravico za svoj delež, ki bode po uplačilu vseh tedenskih obrokov znašal 195 gld., vzeti takoj o uplačilu prvega tedenskega obroka, ako ima za drugo kaj denarja na razpolaganje, proti dobremu poroštvu 200 gld. posojila. Od tega posojila mora potem pač točno plačevati obresti, ki znašajo na teden po 28 kr., tedaj 7·28%; nima pa pravice zahtevati, da bi se mu obrestovale tudi njegove tedenske vloge po 50 kr., temveč zadruga mu obeča le dividendo, ako bode koncem odseka — čez sedem in pol leta — kaj dobička. Pri vsaki posojilnici dobi obrtnik, trgovec ali kdor koli proti dobremu poroštvu posojilo kadar hoče, za nižje obresti (navadno za 6%), ima pa še to dobroto, da se mu obresti zmanjšujejo v tej meri, v kakoršai je odplačal posojilo. Pri „vzajemnem podpornem društvu“ pa ostanejo obresti vseh sedem in pol leta jednake, dasi je dolžnik — kakor bomo kasneje videli — prav z drakoničnimi sredstvi prisiljen, to posojilo v tedenskih obrokih vračati.

Držeč se števil, katere nahajamo v pravilih „vzajemnega podpornega društva“, našli bomo, ako jih primerjamo s šansami pri posojilnicah, sledeče rezultate: 50 kr. na teden v posojilnico vložnih, daje v najnižji obrestni meri 4% čez sedem in pol let (90 mesečnih obrestovalnih terminov) 227 gld. 65 kr. Vzajemno podporno društvo obeča — ako bode imelo kaj dobička — dividendo do 5%, tedaj v najugodnejšem slučaju 195 gld. glavnice in 9 gld. 75 kr. obresti, vkup torej 204 gld. 75 kr. Član „vzajemnega podpornega društva“ je torej na zgubi za 22 gld. 90 kr. — Za posojilo 200 gld. treba bi bilo pri posojilnici plačati pri 7·28% obrestni meri v pololetnih (15) obrokih vseh obrestij vkup 134 gld. 50 kr. — Obresti 28 kr. na teden, katere se morajo plačevati „vzajemnemu podpornemu društvu“, pa iznašajo v isti

dobi in z istimi obrestonosnimi obroki 200 gld. 2 kr. Primerjajoč ti dve številki vidimo, da je dolžnik na slabšem za 65 gld. 52 kr. Ako torej vzamemo izgubo pri obrestih od hranilnih vlog 22 gld. 90 kr. ter višje obresti posojila 65 gld. 52 kr., izgubi ubogi član „vzajemnega podpornega društva“ efektivno 88 gld. 42 kr. Ker je pa jako dvomljivo, če bode društvo z ozirom na izgube, katere je brezdvobeno čakajo, in z ozirom na upravne troške zamoglo plačevati koncem odsekov obljubljeno dividendo, mora član pripravljen biti, da izgubi tudi še prej računjenih 5% obresti od 195 gld. namreč 9 gld. 75 kr. in da bode po tem takem, ako je vestno izpolnjeval vse dolžnosti, trpel v sedmih in pol letih pri borih svojih prihrankih 195 gld. nič manje ko 98 gld. 17 kr. škode. Zares krasna pomoč siromaku, ki pride v roke najnovejši izkoriščevalni zadrugi!

Tako se torej godi članom, ki bodo svoje obveze vedno točno izpolnjevali. A če se tako godi z mladikami, kaj imajo šele pričakovati grčave in usahle veje? To pove nam § 10. pravil, ki poleg ostalih določeb obsega tudi to, da „se član, ki zaostane tri mesece z uplačili tedenskih obrokov, sme z ravnateljskim sklepom iz društva izobčiti in da je „nasledek tega izobčenja izguba vseh društvenih pravic in uplačane uloge, ki zapade v korist društva“. Tedaj uboga para, ki si je morebiti s težavo odtrgoval od ust svojih, da je vplačeval tedenske vloge po 50 kr., izgubi vse te prihranke, ako vsled nepredvidnih zaprek tri mesece s plačili zaostane. Dovoljujejo se pač neke izjeme, od katerih je pa najpoglavitejša — „popolno ubožanje“ — tako raztegljiva, da se bode v vsakem slučaju zamogla puščati na strani. Tu se zopet vidi, kakošno prednost ima vsaka posojilnica in hranilnica pred „vzajemnim podpornim društvom“, kajti pri teh zavodih nikdar in v nikakem slučaju ne morejo zapasti uplačane uloge; da! še celo obresti ne izgube se od njih celih trideset let, ko bi jih vlagatelj tudi v vsej tej dobi vzdignil ne bil. Po pravici smo se — prečitatvi to čudno določbo pravil — vprašali, kako je vendar mogoče bilo, da jo je vlada molče odobrila, ker se naravnost protivi načelom in predpisom, ki so doslej veljavni bili glede obrestonosnega nalaganja prihrankov.

LISTEK.

Pietro Mascagni.

Za malo dnij predstavljal se bode na slovenskem odru najznamenitejši muzikalno-dramatično delo zadnjih let, jednodajanska opera „Cavalleria rusticana“, ki je bila povsod vzprejeta z nepopisnim entuzijazmom ter je bliskovito hitro raznesla slavo prej neznanega mladega komponista.

Kdor se količkaj zanima za umetnost, pozna ime Pietro Mascagni in tega genialnega glasbenika znamenitejša dela, zlasti „Cavallerio rusticano“ ter „L'amico Fritz“ in „I Rantzau“. Širša publika se pa, kakor je pač primerno človeški naravi, ne interesira samo za ta dela, ampak tudi za osobne razmere zlagateljeve, tembolj ker je znano, da se je Mascagni od bornega umetniškega proletarca povzpел hipoma na višek svetovne slave in do velikega materijelnega blagostanja.

Mascagni se je rodil v Livornu, kjer je oče njegov živel kot preprost pek, ki je bil preverjen, da mu postane sin srečen in imovit, ako ga vzgoji

za advokata. Mascagnija ni mikala latinščina; raje kakor v gimnazijo je hodil v samostan „San Luigi di Gonzaga“, kjer se je učil petja in nekoliko glasbe in kjer se je v njegovem srci unela strastna ljubezen za muziko. Ta providencijska sila je bila močnejša od vseh ovir in je peljala sina Livornškega peka na pot, kjer si je stekel neveljivo slavo. Oče se je dolgo upiral prošnjam sinu in njegovih učiteljev. „Če neče postati advokat, naj postane pek“ — to je bil jedini odgovor trdoglavega moža. Na srečo prišel je v hišo strije Stefano in ta je rešil Mascagnija iz neznanega mu položaja ter ga vzel k sebi. Skrbel je prav očetovski za mladega umetnika, a še predno se je bil Mascagni korenito izobrazil, umrl je blagi mož, zapustivši netjaka svojega v največji bedi.

Mascagni se je vrnil na očetov dom, kjer seveda ni bil vzprejet nič kaj prijazno in kjer je že mislil, da opusti svoje studije in se posveti poklicu očeta. Slučaj je nanesel, da sta prišli dve manjši njegovi kompoziciji v roke velikemu ljubitelju glasbe, grofu Florestanu di Lardere. Ta je hitro spoznal, da je mali Pietro Mascagni talent po božji milosti in mu ponudil svojo podporo v dalnje izobraževanje.

S pomočjo velikodušnega tega moža preseli se je Mascagni v takozvano intelektualno središče zedinjene Italije, v Milan, in postal učenec prvega glasbenega zavoda na svetu. Napredoval pa ni nič posebno. Bil je še mlad, materijelno stanje njegovo je bilo tako žalostno, da so jele pešati telesne in duševne njegove moči in videvši, kako težak je boj za eksistenco, s kolikimi in kakimi zaprekami se je boriti za vsakdanji kruh, polastil se ga je bridek, razjedajoč pesimizem. Po primeroma kratkem prebivanju v konservatoriji zapustil je Milan ne zvršivši vseh studij in postal kapelnik pri potujoči gledališki družbi. Kot takšen prepotoval je skoro vso Italijo, bolan na duši in na telesu, izpostavljen največji bedi. Da si morejo čitatelji predstavljati, v kakšnih razmerah je živel tedaj Mascagni, bodi povedano, da je bil nekaj časa kapelnik pri gledališki družbi tistega Freunda, ki je časih prirejal v redutni dvorani v Ljubljani nemške predstave! Blizu Neapolja razšla se je neka družba, pri kateri je bil Mascagni; ostal je v tujem kraju, sam, zapuščen, brez sredstev, na smrt bolan. V tem prežalostnem položaju usmilila se ga je neka igralka, ga negovala za časa bolezni in skrbela zanj bolj kakor

— (Odlikovanje.) Višji poštni upravitelj in načelnik glavnega poštnega urada v Trstu gosp. Ludovik Fuchs dobil je povodom naprošenega vpokojenja, naslov cesarskega svetnika

— (Zagrebska uzpinjača) ali železnica na žico bode se temeljito popravila in izročila koncem bodočega meseca javnemu prometu. Zaradi hudega mraza so se dotična dela nekoliko zakasnila.

Razne vesti.

* (Sprememba ruskega cara.) V suiti ali v spremstvu ruskega cara Aleksandra III. je 120 oseb. Mejnimi je 55 general-adjutantov in 54 pobočnih adjutantov. Po narodnosti je 98 Rusov in 22 drugih narodnosti.

* (Zobovni zdravniki za šole.) Šolske oblasti v Londonu so sklenile, da se nastavi deset zobovnih zdravnikov, kateri bodo redno pregledovali zobe Londonških šolskih otrok.

* (Verdijeva nova opera „Falstaff“) se bode predstavljala dne 7. t. m. prvič v Teatro Scala v Milanu. Kolikor se je dozdej poizvedelo, prekosi to novo delo starega mojstra celo njegovega „Othela“ in se posebno hvale tretje dejanje kot najbolje uspeli vsega dela. Libreto spisal je znani pesnik in skladatelj Boito in se držal Shakspearovih „Veselih žen Windsorskih“, katere je že uglasbil Nicolai tako izborna. Zanimivo bode torej slišati, kako je Verdi uglasbil isti predmet genijalnega hujmorja angleškega pesnika velikana.

* (Kolera na Nemškem.) Navzlic hudi zimi pojavila se je kolera v mestu Halle. Zbolelo je 28 oseb, od katerih jih je umrlo 13. Tudi v Trothi blizu Halle zbolelo je nekoliko oseb pod sumnimi znaki. Poleg Halle pokazala se je kolera tudi v Nietleben, kjer je zadnje dni minolega meseca zbolelo 13 oseb, od katerih je jedna umrla.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Maribor 3. februarja. Slomšekova slavnost sijajna. Velika dvorana in postranski prostori napolnjeni z odličnim narodnim občinstvom iz mesta, bližnje in daljne okolice, Ptuja, Slov. Bistrice, Poličan itd. Vse točke vsporeda izborna dovršene, Triglavanovi tamburaši več komadov morali ponavljati. Dr. Medved proslavljal Slomška v navdušenem govoru. Prisotnih pri koncertu več gg. kanonikov in mnogo duhovnikov.

Krakov 3. februarja. Poljskega katoliškega shoda ne bo, ker ga politični krogi ne zmatrajo umestnim v sedanji dobi.

Pariz 3. februarja. Včeraj bilo zaključeno obravnavanje v panamski aféri.

Pariz 3. februarja. Delafosse interperiral v zbornici o egiptskih razmerah. Minister Develle dal povoljna pojasnila.

Atene 3. februarja. Včeraj bil na Zanti zopet potres, zajedno dež in toča. 26.000 oseb je brez stanovanja.

Listnica upravnistva.

Gosp. A. Kocmur, trgovec v Ljubljani: Potrjujemo, da Vaš inserat v našem listu z dné 21. in 28. p. m. ni razumeti tako, da bi bili Vi prevzeli tisto zalogo soli, katero je imel prej g. Fr. Pirker, marveč tako, da imate sedaj Vi jedino zalogo soli v Ljubljani, dočim je prej jedino tako zalogo imel g. Pirker.

Zahvala.

Blagorodna gospoda, naša rojaka Anton Gregorič v Ptui in Ant. Kosi, učitelj v Središči, sta prvi raznih sredstev za uboge šolarje, drugi več zvezkov svojih „legend“ itd. tukajšnji šoli brezplačno poslala, za kar se jima v imenu vse učeče se mladine najsrčneje zahvalujemo. Bog plati!

Krajni šolski svet Malonedeljski.

Loterijske srečke 1. februarja.

V Brnu: 19, 24, 49, 48, 79.

Tujci:

2. februarja.

Pri **Maliči**: Dr. Mayer, Rugel, Orešnik, Spitzer, Herzog, Gulman, Grünwald, Golman, Kofler, Singer z Dunaja. — **Maldić** iz Celja. — **Weiss** iz Velikih Lašč. — **Nadina** Slavjansky, Klebniker, Schreyer iz Gradca. — **Lovšin** iz Ribnice. — **Goldschmidt** iz Trsta. — **Primer** iz Berolina. — **Kastl** iz Plana. — **Pussling** iz Prage. — **Maximovitz** iz Budimpešte. — **Neuman** iz Linca.

Pri **Slonu**: Raitarek, Jelenc, Lončar iz Tržiča. — **Majdič** iz Kranja. — **Dr. Temnikar**, **Dr. Schmidinger** iz Kamnika. — **Scherban** iz Trsta. — **Miklaudič**, **Kreuz**, **Uhriming** iz Prage. — **Šturm** iz Budimpešte. — **Haeberlein** iz Kranja.

Pri **avstrijskem cesarju**: Steiner z Dunaja.

Pri **južnem kolodvoru**: Fiala z Dunaja.

Pri **bavarskem dvoru**: Trost z Dunaja. — **Florin**, **Hollaz** iz Kamnika. — **Honzik** iz Tržiča.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
1. febr.	7. zjutraj	740.7 mm.	- 8.8 C	brezv.	megla	
	2. popol.	737.9 mm.	3.0 C	sl. jzh.	megla	0.00 mm.
	9. zvečer	735.4 mm.	1.8 C	sl. jzh.	megla	
2. febr.	7. zjutraj	736.2 mm.	0.2 C	sl. zah.	megla	
	2. popol.	736.6 mm.	1.6 C	brezv.	megla	0.00 mm.
	9. zvečer	735.3 mm.	- 1.4 C	brezv.	megla	

Srednja temperatura -1.0° in +0.4°, za 0.1° in 1.5° nad normalom.

Dunajska borza

dné 3. februarja t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	98.90	—	98.55
Srebrna renta	98.40	—	98.30
Zlata renta	116.50	—	117.05
5% marcna renta	101.85	—	101.60
Akcije narodne banke	999.—	—	1007.—
Kreditne akcije	324.—	—	322.25
London	120.90	—	120.85
Srebro	—	—	—
Napol.	9.63	—	9.61
C. kr. cekini	5.68	—	5.68
Nemške marke	59.22 1/2	—	59.20
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	147 gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	194	—
Ogerska zlata renta 4%	—	114	70
Ogerska papirna renta 5%	—	102	05
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	118	50
Kreditne srečke	100 gld.	194	25
Rudolfove srečke	10	25	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	152	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	245	—

Največja zaloga šivalnih strojev **JAN. JAX**

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13. Nizke cene. — Ugodno plačevanje na obroke. — Stari stroji se zamenjavajo. — Popravki se izdelajo hitro, dobro in eneno. (1309)

Zobni zdravnik SCHWEIGER

stanuje (47-5) v hôtelu „Pri Maliči“ II. nadstropje, št. 25-26.

Ordinuje vsak dan od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih od 1/2.10.—1/2.1. ure. Najnovejše zobe, zobovja in plombiranje.

Štev. 2293.

Razglas.

(113-1)

Ker je uradno dokazano, da se je unela v jednom tukajšnjem hlevu pri goveji živini

kužna bolezen na gobcih in parkijih

se lastnikom goveje živine in prašček naroča, da naj natančno opazujejo svojo živino, in če bi zapazili znamenja boleznih, kakor: unetje žleznate kože v gobcu, male mehurčke ali ugoide v čeljustih, ali če živina težko je in prežvekuje, ali da ima jednako unetje in rane na parkijih, da to takoj naznanijo podpisane magistratu.

Kdor bi to naznanilo opustil, kaznoval bi se z zaporom do dveh mesecev ali z glôbo do 300 gld.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 1. februarja 1893.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1892.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 38 min. zjutraj osebni vlak na Trbiž. Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 11. uri 55 min. predpoldne osebni vlak na Trbiž. Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 21 min. popoldan osebni vlak na Trbiž. Beljak, Celovec, Solnograd, Inmost, Pariz, Linc, Ischl, Budejevic, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane, Prago, Karlove vane, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak iz Dunaja via Amstetten, Draždani, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Ischlja, Ljubna, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak iz Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontablja, Trbiža.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak iz Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontablja, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 15 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 10 " popoldne v Kamnik.
" 7. " 00 " zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 35 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 08 " dopoldne iz Kamnika.
" 6. " 20 " zvečer iz Kamnika.

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minute naprej. (12-24)

Prodajalnica

oddaja se za mesec maj na Starem trgu št. 4. — Natančneje se izve nasproti št. 5, II. nadstr. (112-1)

Izvežbanega, obeh jezikov popolnem zmožnega

pisarja

išče za svojo pisarnico (114-1)

Dr. Franc Jurtéla, odvetnik v Šmarji (St. Marein bei Erlachstein).

Vizitnice (53-2) priporočila „Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Najnižje cene Največji izbor

Preobleke Popravila

L. Mikusch tovarna dežnikov Ljubljana, Mestni trg 15.

KARL TILL

Ljubljana, Špitalske ulice št. 10.

Risalnice, risalni ogel, risalni čavlički, risalne šine, risala, predloge za ronde pisavo, peresa za ronde pisavo, škrljnatih klinov, škrljnih ploščic, pisalne mape, pisalni papir, pisanke, šolske torbe, sepija tinta, jeklena peresa, predloge za pokončno pisavo, peresa za pokončno pisavo, sindetikon, bela kreda za tablo, nožičevke, mape za pisanke, tinte črne in barvaste, tintni gumi, tintni črtniki, črnilec, tintniki, kvadratna črtala, risalniki, risarski bloki, risarski papir, predloge za risanje, orodje za risanje. (1024) IV. (21)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-vajoče sredstvo proti kurjim očesom, žaljem na podplatih, petah in drugim trdim praskom kože.

Dobiva se v lekarnah.

Veliko priznanih pisem je na na ogled v glavni razpošiljalnici: **L. Schwenk-a lekarna** (524) Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljubljani: J. Swoboda, U. pl. Trnkočny, G. Piccoli, L. Grebel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezavi A. Aichinger; v Trgu (na Korškem) C. Meuner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfbergu A. Huth; v Kranju K. Šavnik; v Radgoli C. E. Andrien; v Idriji Josip Wart; v Rudolfovici A. Roblok; v Celju J. Kupferschmid.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.

Gospodje ustanovitelji „vzajemnega podpornega društva“ pa tudi spokornjem ne prizanašajo, dasi bi morali dobro poznati na nje nanašajoči se svetopisemski rek. Ravno nasprotno: kaznujejo jih skoro še huje, ko same renitente. Isti § 10. namreč določa, da mora član, ki ne plačuje redno tedenskih obrokov (po 50 kr.), za vsak zaostali teden od vsakega obroka plačati jeden krajcar kazni; če pa zaostane s plačilom več nego štiri tedne, dva krajcarja in tako po preteku vsakih daljih štirih tednov jeden krajcar več od vsakega zaostalega obroka, tako dolgo, dokler ne spolni popolnoma svoje dolžnosti.“ — Ko smo prečitali to določbo, nismo skoraj mogli verjeti svojim očem. V dobi, ko je vedno v veljavi še zakon proti oderuštvi, določbe, ki so temu zakonu naravnost v posmeh! Predaleč bi nas vodilo, ko bi hoteli izračunavati, kakošne obresti se tu zahtevajo od prepočasnih plačnikov za vso dobo odsekovega trajanja, naj konstatujemo le, da se 1 kr. prve štiri tedne, 2 kr. druge štiri tedne in 3 kr. priklade tretje štiri tedne jednači: v prvem tednu 102%, v drugem tednu 100% in tako naprej v devetem tednu celo 259%, v desetem tednu 253%, v jednajstem tednu 247%, v dvanajstem tednu 241%.

Zanimiva je še določba tretje alineje § 8., ki se glasi: „Kdor želi k odseku pristopiti šele po njega osnovanju, plačati mora vse do njegovega vzprejema že zapadle deležne tedenske obroke in pa zamudne krajcarje tako, ko muden družtvenik“. Ker se po § 3. vsako leto osnuje nov odsek, tedaj more tako doplačilo zadeti na novo pristopajočega člana le tekom jednega leta. Vzemimo tedaj primer, da bi zadnji teden novembra hotel kdo pristopiti za člana. Doplačati bi mu torej bilo 48 zamujenih obrokov po 50 kr. v skupnem znesku 24 gld. in pa zamudnih krajcarjev po gradaciji § 10. nič manje ko 53 gld. 54 kr., torej dobrih 223%. Ali so pač snovatelji tega čudnega podpornega društva jemali kdaj računsko črtalo v roke? Gotovo ne; kajti v dodatku k drakonični tej določbi pravijo sicer, da „ravnateljstvo sme po previdnosti olajšati plačilo tako zaostalih obrokov z dovolitvijo primernih novih obrokov“, a da bi jim smelo odpustiti ogromno svoto zamudnih krajcarjev, o tem ni niti govora.

Kaj naj o tem izrastku ultraklerikalne špekulacije še povemo? Bodi tega dovolj. Vsaj bode vsakemu, ki je našo stvarno in s točnimi številkami podprto razpravo prečital, jasno, da „vzajemnega podpornega društva“ ni rodila potreba, ampak zgolj preračunjena špekulacija, katera hoče neizkušnost in nevednost ubožnega prebivalstva — zlasti malih obrtnikov — izkoristiti v svoje politične namene. Če bi bilo ultraklerikalni gospodi res zato, da pomore manje premožnim someščanom, moglo bi se bilo to zgoditi z ustanovitvijo posojilnic po Raiffeisenovem sistemu, ne pa s tako izkoriščevalno napravom. Ne čudimo se, da so se našli možje, ki so drage volje podali pomočno roko k takemu početju; čudimo se pa vsekakor, da v ravnateljstvu zadruga, kakor je popisana, sede resni in izkušeni možje, kakor: kanonik Zamejec, Ivan Fabian star. in dr. Fran Papež.

sama za-se. To požrtvovalno ljubezen vrnil ji je Mascagni s tem, da se je z njo poročil. Ko je popolnoma okreval, dobil je službo kapelnika v nekem zapuščenem mestecu pri Neapolju v Cerignoli z mesečno plačo 100 frankov. Tu je mladi maestro preživel medene tedne svojega mladega zakona, tu se je duševno in telesno okrepil, tu se mu je zopet vzbudil pogum za samostalno stvarjenje. Lotil se je znane Heinejeve tragedije „Ratcliff“, a tega dela ni izvršil; vedno je imel v mislih kratko novelico „Cavalleria rusticana“, katero je bil že pred leti čital v nekem listu. Obrnil se je do nekega prijatelja in rojaka Livorneža Targionija s prošnjo, naj mu napravi po tej povesti libreto, a Targioni se ni hotel ukvarjati s tem nehvaležnim delom, neki drugi libretist pa je zahteval raznih garancij, da Mascagni nanj niti misliti ni mogel.

V tem je razpisal Milanski založnik Sonzogno veliko nagrado za najboljšo jednodajansko opero. Mascagni je nekako instinktivno slutil, da je sedaj prilika priti na površje, sedaj ali nikdar. Obrnil se je znova do Targionija, naj mu po Vergini noveli spiše libreto in po dolgem prigovarjanju se je libretist udal prošnjam prijateljevim. Ker je bil rok za predložitev konkurenčnih del le kratek,

Naše šolske razmere.

(Govoril posl. V. Spinčić v 191. seji državnega zbora dne 28. januarja 1893. l.)

(Konec.)

Pri nas bi bilo vprašati za mnenje šolske občine, ki skrbe za materijalne potrebe šol, in deželni odbor, ki plačuje učitelje, razsodi pa deželni šolski svet, ki ni vezan na izrečena mnenja in ki ne more razsojati po svoji volji, ampak mora ostati pri tem v mejah, določenih mu po zakonu. (Dobro! mej somišljeniki.) Te meje zakona so označene v členu 19. (Jako dobro! mej somišljeniki.)

Z ozirom na veljavne zakonske določbe in z ozirom na pedagoško-didaktična načela, katerih ne more premeniti noben zakon in noben ukaz, so šolska oblastva ne samo opravičena, ampak tudi vezana določiti učnim jezikom tisti jezik, kateri govori dotični narod v dotični šolski občini. Odločilno besedo ima torej deželno šolsko oblastvo, dež. šolski svet, in če je v Istri, v Trstu in v Gorici, kakor rečeno na tisoče otrok slovenske in hrvatske narodnosti, kateri nimajo šol, tako je tega krivo samo dež. šolsko oblastvo. Tudi pri imenovanjih in sploh pri vseh šolskih rečeh ima dež. šolski svet prvo besedo. Navedem naj za to nekaj primerov. Poznam učitelja, ki uči na šoli, katera je hrvatsko-italijanska, akoprav je tam samo dvajset otrok, zmožnih hrvatskega in italijanskega jezika, nad sto otrok pa ume samo hrvatski. Ta učitelj ni osposobljen za definitivno mesto na hrvatski šoli. Imenujem naj tudi kraj; zove se Roč. Poznam pa tudi učitelja v Št. Petru u Šumi v pazijskem okraju; ta je torej nastavljen na hrvatski šoli, na kateri se uči tudi italijanščina, a le kot učni predmet, in temu učitelja se je odreklo definitivno imenovanje, ker nima iz italijanščine uradnega osposobljenja. (Čujte! na desni.) Oglasil se je torej za skušnjo, jo prav dobro prebil in zopet prosil definitivnega nameščenja. Krajni šolski svet in občina sta ga tudi nasvetovali, okrajni šolski svet ga je dobro kvalificiral, a deželni odbor ga ni prezentiral in deželni šolski svet se je tudi pokazal onemoglega. Poznam nekega učitelja, kateri je bil tekom let že večkrat tožen radi moralnih in agitatornih prestopkov. (Klici: Kupoval je glasove!) Deželni šolski svet je bil primoran predlagati, naj se dotični učitelj premesti, (Klici: Tako!) a deželni odbor se ni oziral na ta nasvet in mož uči še danes na isti šoli, v največje pohujšanje prebivalstva. V Pazinu razpisano je bilo pred nekaj leti mesto voditelja na italijanski šoli. Oglasilo se je deset prisilcev in občinsko načelnštvo in krajni šolski svet stavila sta v zmislu pravice, pristojče jima po zakonu, terna-predlog in nasvetovala tri učitelje, katere ni bilo iz nobenega uzroka izključiti, kateri so bili vsi osposobljeni za italijanske šole in vrh tega še za pouk hrvatskega jezika, jeden mej njimi celo za meščanske šole.

Deželni odbor, kateremu pristojta prezentacija, ni hotel nikogar prezentirati, in deželni šolski svet, kateremu pristojta pravo imenovanja — on je na dekretih vedno podpisan — ni nikogar imenoval, baje zato, ker ni bil nihče prezentiran. Ako torej deželni odbor nikogar ne prezentira, ako ne izvrši svoje pravice, naj se deželni šolski svet odpove pra-

vici imenovanja!! Če torej deželni odbor nikogar ne prezentira, ni smeti nikogar imenovati. Rekurs zoper to naredbo je visoko naučno ministerstvo odbilo.

V Koperakem okraju mi je znan učitelj, ki je bil zadnji čas valed ovadeb in pisarjenja razuh Italijanov samo zato prestavljen na drugo mesto, ker je v svoji čisto slovenski občini glasoval za slovensko in ne za italijansko stranko. (Čujte! Čujte! mej somišljeniki.)

Poznam tudi učitelja, kateremu je okrajni šolski svet izrekel grajo samo zato, ker je podpisal oklic na volilce, v katerem se je tem priporočalo, naj se ne udeležijo volitev, občinskih volitev v Pulju. Hotel se je pritožiti, podpisal je tudi pritožbo, a ta ni bila vzprejeta. Tistih občinskih volitev udeležil se je pa ravnatelj gimnazije in član dež. šolskega sveta jako živahno, bil je celo član volilskega odbora neke stranke, podpisal je več ciklicev in je še danes na svojem mestu ter dobi najbrž če ne kako odlikovanje, pa vsaj kako nagrado za svoje delovanje.

Gospôja moja! Navajal sem sama fakta in se skliceval na nekatere zakonske določbe, sodbo pa prepuščam vsem poštenjakom in vsem pravičnim možem. Iz tega, kar sem povedal, je razvidno, da se hoče na Primorskem in sploh pri Slovencih in Hrvatih póttem šole to doseči, kar nekaterniki govoré, pišejo in tiskajo, da hoče učna uprava Hrvate in Slovence polagoma ponemčiti ali poitalijančiti. Prvi korak je neobligatni pouk v nemškem jeziku — zato se dajejo remuneracije; drugi korak je obligatni pouk v nemškem jeziku; tretji korak je nemščina kot učni jezik za nekatere predmete v višjih tečajih, četrti korak nemščina kot učni jezik za vse predmete začeni s tretjim tečajem, peti in zadnji korak pa so popolnoma nemške ljudske šole tudi v slovenskih kmetijskih občinah. (Tako je!) V mestih naprej vojaške ljudske šole za civiliste, potem nemške državne ljudske šole a konečno se prisilijo mesta kakor Ljubljana, da ustanove nemške ljudske šole.

Prav tako je tudi z moškimi in ženskimi učiteljski: nemščina kot obligatni učni predmet v Dalmaciji; nemščina kot učni jezik za nekatere predmete in naposled popolnoma nemška učiteljišča. Takisto je tudi na gimnazijah; v Dalmaciji je nemščina obligatni učni predmet; na Kranjskem in v Mariboru se poučujejo nekateri predmeti v nemškem jeziku, drugod pa se poučujejo vsi predmeti nemški. Še huje je na realkah, kjer se samo nemški uči, izvzemši Dalmacijo, kjer je nemščina učni predmet. Na trgovinskih šolah, na visokih šolah, na vseučilišnih in tehničnih visokih šolah je izključno nemščina učni jezik. Hrvatom in Slovencem v Primorju je na voljo dano, da obiskujejo nemške ali italijanske šole (Jako dobro! mej somišljeniki.), dočim zamorejo obiskovati samo italijanske trgovinske akademije in italijanske navtične šole v Trstu, Lošnju, Kotoru in Dubrovniku.

To, gospôda moja, je popis razmer, v katerih se nahajajo Hrvati in Slovenci v Primorju gledé šol, iz tega je vidno posestno stanje Hrvatov in Slovencev z ozirom na učilišča, posestno stanje, ka-

➤ Dalje v prilogi. ➤

pošiljal je Targioni svoj libreto sproti na dopisnicah.

Ko je dobil Mascagni prvo dopisnico, rekel je svoji ženi: Jutri zjutraj začnem komponirati „Cavalleria rusticana“. — Tisto noč povila mu je žena prvega otroka. Vzlic temu lotil se je Mascagni ob določeni uri dela in hitro napredoval. Največ preglavic mu je delal konec, ko priteče neka žena na oder in zavpije iz vsega grla: Hanno amazato compare Turiddu („Ubili so ujca Turiddu“), dokler ni tudi za zvršetak našel primerne muzikalnega izraza.

Postal je svoj rokopis v Milan, kamor je dospel le nekoliko ur predno je pretekel določeni rok. Razsojevalci niso ne hip dvomili, da je mej 73 konkurenčnimi deli Mascagnijeva „Cavalleria rusticana“ najgenijalnejša in prisodili so mlademu umetniku razpisano nagrado.

Mascagni čakal je težkim srcem celih osem dnij odgovora — naposled dobil je brzobjavno naznanilo, da je bila „Cavalleria rusticana“ odlikovana s prvim darilom. To je bil prvi veseli dan v njegovem življenju.

Na mesto skrbij stopil je sedaj strah pred — publiko. Po določbah razpisa imela se je predstav-

ljati odlikovana opera najprej v Rimu in Sonzogno je izvolil v to dan 17. majnika l. 1890. — Malo dnij prej je prišel Mascagni sam v Rim, da vodi zadnje skušnje. Prijatelji Mascagnijevi so pač videli, da maestro ni oblečen tako, da bi eventualno mogel stopiti na oder. Njegova toileta bila je taka, da se je že od daleč spoznal v njej kapelnik Cerignolski. Sonzogno ga je preoblekel, ker Mascagni sam še toliko ni premogel, da bi si bil kupil novo kravato.

Predstava je bila pravi triumf, kakeršnega je doživel le malokateri komponist. Publika je bila tako navdušena, da so najodličnejši gospodje hiteli za prizorišče in Mascagnija na rokah prinesli na oder. Vsakdor je čutil, da je slišal in videl delo izredno genijalnega glasbenika. Po predstavi sedel je Mascagni mej umetniki, ki so peli v njegovi operi; prvič v svojem življenju je pil penečega šampanjca in prvič v svojem življenju videl bankovce po tisoč frankov.

Mascagni je sedaj sloveč in imovit mož; kljubu temu, da je komaj trideset let star, ga sreča njegova ni opijanila, ostal je skromen, postrežen in ljubezniv, kakor je pač vsak pravi umetnik. O njegovi operi „Cavalleria rusticana“ govorili bomo še obširneje po predstavi.

tero hočejo ohraniti nekatere stranke te visoke zbornice, sklicujé se pri tem na Najvišji prestolni nagovor.

Ti gospodje so beati possidentes; oni imajo vse, kar si želé, imajo več, kakor jim gre po zakonu in sicer v škodo drugim narodom, zlasti pa Hrvatom iz Slovincem (Jako dobro! mej somišljeniki.), vrh tega pa zahtevajo, naj to Hrvti in Slovenci še odobravajo (Dobro! Jako dobro! mej somišljeniki) in naj hrvatski in slovenski poslanci ne silijo na premembo.

Gospodje pozabljajo, da Najvišji prestolni nagovor ne izključuje ustavno zajamčene ravnopravnosti, da jo celo izrecno naglašá in predpostavlja.

Najvišji prestolni nagovor ni razveljavil ravnopravnosti, zajamčene v državnih osnovnih zakonih, ne prikrajšuje Hrvatom in Slovincem pristojéčih jim pravic, katerim se ti nikdar ne bodo odpovedali, ter se jim odpovedati ne morejo. (Odobranje mej somišljeniki.)

Voljni so žrtvovati za slavo dinastije in za moč monarhije vse sile; voljni so sodelovati pri delih za povzdigo materijelnega blagostanja, a svojih narodnih in državnopravnih pravic ne bodo nikdar pozabili (Dobro! Dobro! mej somišljeniki.) in se ne bodo nikdar zadovoljili s sedanjimi narodnostnimi razmerami; nikdar ne bodo odobravalí šolskih razmer, vsled katerih se narod nemci in italijanči (Tako je! mej somišljeniki.) ker bi s tem sodelovali zoper interese dinastije in zoper interese monarhije, ker bi s tem postali sokrivci pri poskusu, umoriti lastni narod. (Viharno odobranje mej somišljeniki.)

Za naučno upravo, katera ne da našemu narodu tega, kar daje drugim narodom v polni meri, tega, kar pristojá našemu narodu, za kar plačuje; za troške, s pomočjo katerih se raznaroduje naš narod, zato ne bodemo glasovali jaz in moji ožji somišljeniki. (Živahno odobranje in ploskanje mej somišljeniki.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 4. februvarja.

Državni zbor.

Poslanska zbornica rešila je v včerajšnji seji točko „visoke šole“ in se lotila točke „srednje šole“. Govorili so poslanci: Ludwig o razmerah na tehniških visokih šolah; Barwinski je zahteval ustanovitve maloruskega vseučilišča v Lvovu; Seichert je zahteval ustanovitve češkega vseučilišča na Moravi; grof Kaunic je nasvetoval, naj se tudi ženam omogoči studiranje na vseučiliščih; Luzzatto je zahteval ustanovitve italijanskega vseučilišča v Trstu. — O srednjih šolah so govorili poslanci Hofmann-Wellenhof, Weeber, Polzhofer in Habermann, na kar se je razprava zaustavila. Koncem seje je posl. Romančuk stavil predlog, naj se pomnoži število galiških poslancev, posl. Spinčić pa je interpeliral o isterskih razmerah.

Bodoča večina.

Danes zvečer naznanijo predsedniki velikih treh kartelnih klubov svojim somišljenikom vsebino vladnega programa, kateri se razglasi jutri tudi v listih. Poslanci vseh barv so jako radovedni. V poslanskih krogih se govori, da se ne bo noben klub uprl, niti nobena frakcija, tudi tista ne, kateri bo novi vladni program v škodo. — Včeraj bil je dlje časa trajajoč ministarski svet, kateri se je bavil z zadevami bodoče večine.

Izgređi v Pragi.

Predvčerajšnjim popoldné zbralo se je več sto delavcev pred stanovanjem katoliško-klerikalnega urednika P. Skidleja v Žižkovu. Policija je hotela zbrane delavce razpediti, a delavci se niso udali, ampak na redarje metali kamenje, tako da je morala policija iskati pomoči in je šele potem z orožjem v roki razgnala izgređnike ter nekatere zaprla. Delavcev je bilo nad tisoč. Uzrok izgređom je bilo pisanje omenjenega klerikalnega urednika zoper socialistične tendence in njega osobni napadi na nekega mladočeskega pisatelja. Razburjenost vsled teh izgređov in vsled povoda k njim je v Pragi zelo velika.

Wekerle na Dunaji.

Ogerski ministarski predsednik Wekerle je imel te dni velevažne opravke na Dunaju, kateri ne zanimajo samo njegovih rojakov, nego tudi nas. Jedna stvar, katera se je rešila, se tiče regulacije valute. Finančna ministra Wekerle in dr. Steinbach sta se dogovorila, da je obligatorično računanje s kronsko veljavo začeti dne 1. julija t. l. vrh tega se je določilo, da bodeta delegaciji zborovali meseca maja in junija na Dunaji, torej dosti prej kakor lani. O cerkvenopolitičnih vprašanjih se je Wekerle posvetoval z grofom Kalnokyjem in tudi v posebni avdienci poročal o tem cesarju. Čuje se, da predloži ogerska vlada zakonske načrte o civilnih krstnih

maticah, o recepciji židov in verski svobodi že na zimo državnemu zboru, načrt o obligatornem civilnem zakonu pa še ne pride na vrsto, ker hočejo najvišji krogi, da ostane sedanje ogersko ministerstvo intaktno, vsaj dokler ni končano zasedanje delegacij.

Vnanje države.

Freycinet v škrjipcih.

Bivši vojni minister Freycinet se je sicer umaknil s političnega prizorišča, ali nasprotniki njegovi ne marajo odložiti orožja in ga napadajo z vedno novimi silami. Rochefort očita Freycinetu, da je od Kornelija Herza dobil tri milijone frankov in zahteva, naj pride preiskovalni sodnik k njemu v London, da mu dokaže resničnost tega očitanja. — „Figaro“ sumi Freycineta, da je na skrivnem pobral in iz vojnega ministerstva odnesel vse akte gledé Wengerjevih zavornic. Ta list vé povedati, kakšni so bili ti akti, da je bilo na njih mnogo opomb, katere je Freycinet zapisal s svinčnikom in pravi, da jih sedaj ni nikjer najti in da ni bilo nikomur do njih toliko, kakor Freycinetu.

Panamino.

To ime, izrazujoče malenkostni karakter bančne afére italijanske ni več umestno, kajti škandal postal je velikansk. Tudi italijanski parlamentarci so na nečuden način zlorabili narodno zaupanje, sodelovali pri velikanskih sleparijah in kompromitirali vseh parlamentarizem. Posl. de Zerbi dobil je tovariša; sodišče je zaprlo advokata Belluccija, ki je posređoval mej njim in romansko banko in kmalu pridejo še nekateri gospodi na vrsto. Zaprti upravitelj romanske banke, Taulongo, postal je pred sodnikom jako zgovoren in povedal, da je za časa Crispijeve vlade banka darovala v izvestne svrhe 1¼ milijona lir, za časa Rudinija pa tudi nekaj čez milijon. Valed te izpovedi izjavil je predvčerajšnjim marki Rudini slovesno, da ni od romanske banke dobil nikdar niti daru niti posojila, ter zahteval, da se v pojasnjenje njegovih razmer z romansko banko voli posebna parlamentarna komisija. Giolitti zaprečil je bil šele pred par dnovi jednak predlog in zdaj si ni vedel pomagati drugače kakor da je izrekel Rudiniju zagotovilo, da niti najmanj ne sumi o njegovem brezmadežnem poštenju. Vzlic temu se ne bo ogniti parlamentarni komisiji. Neki listi že očitajo vladi, da je v volilske svrhe dobila od romanske banke veliko svoto; čim pride to v zbornico, je parlamentarna komisija neizogibna.

Nemo me impune lacessit.

Nemški cesar Viljem je velik prijatelj pregovorov in takozvanih krilatih rekov ter je porablja pri vsaki priliki in nepriliki. Pred kratkim daroval je pravosodnemu ministru pruskemu svojo sliko, na katero je lastnoročno zapisal ponosno besede „Nemo me impune lacessit“. Te besede bi imele kaj resničnega pomena, da jih je zapisal kakov Aleksander Makedonski ali Napoleon I., ko je stal na vrhuncu slave in moči, pa ne napravijo istega utisa, če se pomisli, da jih je zapisal mladi cesar Viljem. Ta rek je vzbudil v Nemčiji precéj hrupa, kajti spoznalo se je, da je naperjen zoper Bismarcka, ker ima Bismarck v svojem grbu trn in podoben rek. Jedva pa so listi konstatirali to naravno zvezo, že se je cesar Viljem — umaknil. Zdaj pripovedujejo oficijozni, da cesar Viljem ni vedel, kdaj je omenjenega ministra rojstni dan, da je to izvedel šele tisti dan zvečer, mu šaljivo rekel: „To ne sme ostati brez kazni —“ in mu drugi dan poslal svojo sliko z omenjenim patetičnim napisom. Kdor to veruje, ta si je ohranil otroško najivnost.

Dopisi.

Iz Ljubljane 3. februvarja. [Izv. dop.] (Iz učiteljskih krogov.) Tretji društveni večer „Slovenskega učiteljskega društva“ zvršil se je v občno zadovoljnost. Udeležilo se je okrog 40 udov iz Ljubljane in okolice, katere je počastil g. dež. šol. nadzornik Šuman s svojim prihodom.

Gosp. predsednik Žumer otvori zborovanje z običajnim pozdravom ter se častno spominja umrlega častnega člana in 30letnega sotrudnika društvenemu glasilu g. prof. Marna.

Gosp. Dimnik je govoril prav zanimivo „o metodi pri čitanju“, gosp. nadučitelj Trost pa je opisal Izance iz l. 1848. ter žel za svoj z dovtipi pretkani govor občno zahvalo.

Gosp. prof. Levec, g. Josin in pa gospdč. Praprotnik so pa poročali in sicer: prvi o važnejših spisih srbskih pedagogičnih listov, drugi o nemških in tretja o čeških. Sprejel se je pri tej priložnosti z občinim odobranjem jako umestni predlog g. prof. Levca, da naj ima „Učiteljski Tovariš“ po vzgledu nekega srbskega pedagogičnega lista stalno rubriko, v kateri naj se priobčuje vsebina onih člankov pedagogičnih in nepedagogičnih listov, ki pišejo v prid ali kvar šoli in učiteljstvu.

Da je bil večer mej letošnjimi najprijetnejši, zahvaliti se je gg. poročevalcem, tenoristu g. nadučitelju Javoršku in vedno bolj se razcvitajoči kolegialnosti.

Iz Metlike, 2. februvarja. [Izv. dopis.] (Metliški samci in Metliški tamburaški zbor.) Veselica Metliških samcev dné 29. januarja t. l. izpala je v vsakem obziru nepričakovano sijajno in jedini so si vsi glasovi v tem, da takega izredno lepega večera starodavno belokrajnsko mesto že dolgo ni videlo. — Ponosno pač smemo gledati na naše samce, kateri so nam priredili s prijaznim sodelovanjem „Metliškega tamburaškega zbor“ tako zabavo, da jej je iskati jednake. — Zdi se nam, da so vrli naši samci verni pristaši Simon Gregorčičevih zlatih besed:

„Dolžan ni samó, kar veleva mu stan,
Kar móre, to móž je storiti dolžan.“

Seveda — predput je in naše mesto ima toli zvestih spoštovateljev Terpsihore! — V prvi vrsti trebalo je torej, da samci preskrbé vse, kar zamore že v prvi hip dobrodejno vplivati na obiskovalce, da si pridobé srca uže takoj prvi trenotek!

In to se je posrečilo na vse strani. — Prostor, kjer se je vršila veselica, bili so z finim ukusom okinčani in prvi vtis bil je zmagovit. — Ob določeni uri bili so prostori polni odličnega občinstva; zastopani so bili vsi krogi brez izjeme in s posebnim ponosom smemo povdarjati, da so samce počastili v izvanredno velikem številu m i l i b r a t j e n a m H r v a t j e, med njimi bivši župan Zagrebški gosp. dvorni svetnik Nikola Badovinac in trije prečastni zastopniki duhovskega stanu.

V zadregi smo — hoteč opisati vso milobo vrlih navzočih krasotic. Eleganca v toaletah bila je tolika, da nas je živo spominjala na plese v velikih mestih. Dražestne gospe in gospice storile so za samski večer drage volje pač toliko, da jim gre iskrena hvala.

In sedaj tamburaši! Da, da, — tamburaši so v Metliki nov faktor v socialnem življenju, faktor — ne razdirajoč, ampak vzbujajoč na delo in spravljajoč, vsaj jim je geslo:

Sloga ja čí! Slogom napred!

Svirali so naši tamburaši izborno, po vsaki točki ploskalo se je na vso moč in nekatere točke so na vsestranski: „Še jedenkrat“ in „Još jedan put“ čili naši tamburaši morali ponavljati. — Hvala jim iskrena — hvala posebno neumornemu njih učitelju, lekarničarju g. Ervinu Burdychu in zvestemu njegovemu podpiratelju Čeho-Hrvatju g. Muhi. Gosp. E. Burdych, rodóm Čeh je blaga duša, uljuden mož, kremenit značaj in vsečak v svojej stroki.

Toli krasni vžitki bili so pa pozneje tudi pravi vir navdušenih govorov! Župan Metliški gosp. Zalokar napil je „Metliškim samcem in tamburašem“ povdarjajoč, da Metlika takega večera še ni doživela. — Imenom samcev in tamburašev govoril in zahvaljeval se je gosp. notar Fran Štajer. Govor za govorom je sledil, — pesem za pesmijo pela se je — in kako dobro upliva na mladi zarod, ko vidi in čuje, kako srčno se zanimajo osiveli naši rodoljubi za čine in dejanja mlajših rodoljubov in nepozaben nam bo ostal vtis, ko je sivolasi gospod Janez Kapelle — ta biser pravega odličnega rodoljuba — zatrjeval, da ga je presunil in ginil iskreni govor gosp. notarja Štajerja, ki je bil namenjen milim bratom Hrvatom ter je zlasti živo slikal kulturno moč narodne pesme in narodne glasbe. —

Je pa tudi istina, da so odlični gostje iz bratske nam Hrvatske bili pravi pristni oživljavači element v našem krogu! — Posebno moramo tudi omenjati govorov: č. g. župnika Pavunaca iz Žakanja, — g. obč. načelnika Kniewalda iz Ribnika, — č. g. župnika Antona Vidovića iz Kamanja in izbornega pevca ter izredno ljubeznivega družbenika č. g. kapelana Vivodinskega.

Krasna harmonija vladala je ves večer in vso noč neskaljena — in zategadelj je popolnoma umljivo, če so se prvi gostje začeli razhajati še le ob štirih — in ni brez pomena, da so odlične rodbine zapuščale prostore veselice Metliških samcev in tamburašev še le mej šesto in sedmo uro zjutraj!

Hvala iskrena vsem udeležencem brez razločka, — hvala presrečna zlasti krasnemu spolu, ki je toli hrabro vztrajal do zadnjega.

Aranžerji smejo biti ponosni na sijajen izid — ponosni pa tudi na rodoljubnega, požrtvovalnega in neutrudljivega samca gosp. Fran Gustina ml., ki si je stekel izrednih zaslug za to veselico. Tamburaški zbor Metliški storil je važen korak v mladem svojem življenju — časten bil je njegov nastop in vsestranska hvala, ki mu je donela, vzlasti

pa laskavo priznanje milih bratov Hrvatov naj mu bode v vzpodbudo, da z vso srčnostjo in rodoljubno vnetostjo napreduje na pričetem potu!

Ponvalno omeniti nam je konečno tudi mestne godbe Metliške in čilega nje kapelnika g. Goloba. — Godba igrala je neumorno in večinoma slovanske komade. — Na skoro svidenje pri tamburaškem koncertu v postu!

Sloga jači! Slogom napred!

Iz Krškega 31. januarja. (Naše pokopališče.) Že pred dvema leti sezidala se je lepa kapelica na tukajšnjem pokopališču in pri tej priliki se je zadnje tudi popolnoma prenovilo. Škoda je, da ta lep kraj občinstvu ni pristopen, kajti pokopališče je vedno zaprto, ključa pa hrani preč. gosp. tukajšnji vikar. Kdor hoče pohoditi grob kacega pokojnika, mora poprej prosjati ključa, da se mu izpolni želja. Pokopališče je vendar povsod pristopno občinstvu.

Pri zidani in popravljeni na pokopališču prigodilo se je nekaj izvanrednega. Strmite! Kameniti, železni in leseni spomeniki so se odstranili iz pokopališča in vrgli v kot, vrhu tega še jako nečeden. Dve leti že leže tam kasirani spomeniki, ki so poprej dičili toliko časa grobove mnogih imenitnih meščanov. Sorodniki so morda s težko prihranjenimi novci postavili spomenik dragemu pokojniku in mu na ta način izkazali poslednjo čast.

Mislilo se je, da se bodo spomeniki zopet na svoj prostor, ali vsaj na pokopališče postavili, kedar se delo dokonča. Temu pa ni bilo tako. Spomeniki gnijo in rujave v kotu, kateri se jim je svoj čas odsodil. Dve dolgi leti počivajo že na opredeljenem jim mestu, občina molči k temu, molče pa tudi lastniki teh spomenikov. Neumevno je to molčanje, še neumevnej pa je tak čin. Potem pa jadikovanje, da vera peša! Mora, ako se pijeteta do pokojnikov tako slabo respektuje od najbolj poklicane strani.

Iz Maribora, dne 3. februarja. [Izv. dop.] (Slomškova svečanost.) Vem sicer dobro, da bode spretneje pero, kakor je moje, popisalo prekrasno, res nad vse pričakovanje veličastno svečanost, katero je včeraj Mariborska čitalnica priredila v spomin nesmrtnega Slomška. Vendar bodi mi dovoljeno, da popišem prvi vtis, kateri je napravila svečanost na vse udeležence. Odličnega občinstva se je bilo v prostornih Gambrinovih dvoranah toliko zbralo od vseh strani zelenega Štajerja — a celo iz bele Ljubljane smo opazili velezaslužnega g. dr. Jos. Vošnjaka, da so bili prostori pač veliko pretensni. Vspored izvršil se je izborno. Pevski zbor Mariborske čitalnice izvršil je svojo nalogo jako dobro. Posebno je goste presenetila nalašč za to svečanost po g. L. Hudoverniku uglasbena pesen „Zvezde“, koji je zložil besede sam nesmrtni Slomšek. Tamburaški zbor akad. društva „Triglav“ vzbujal je s svojim mojsterskim sviranjem burno ploskanje in tudi godba južne železnice stekla si je veliko zaslužene pohvale.

Prvi in gotovo najlepši lovor-venec pridobil si je pa veleč. g. stolni vikar dr. Medved s svojim slavnostnim govorom. Njegov govor bil je vrhunec cele svečanosti, ki je vse navzoče očaral in nepopisno naudušil. Kazal je, kako vrlo in vzgledno je divni, slavni Slomšek izpolnjeval vseslovensko geslo: Vse za vero, dom, cesarja. O tem govoru bila je jedna sama sodba — neomejena pohvala. Nek vri, star narodnjak je rekel: Slišal sem že mnogo odličnih govorov slovenskih, toda tako dovršenega pa še nikdar.

Po oficijelnem delu bila je prosta zabava, pri kateri se je vrstila pesen za pesnijo — tudi napitnic bilo je več prav lepih. Mladi svet se je pa neutrudoma sukalo v „vrtečih krogih“. Po veseli živahnosti in blesteči eleganci soditi — reči smemo, da je bila Slomškova slovesnost v Mariboru letos zares sijajna narodna svečanost, kakoršne sploh že zdavnaj ni bilo v Mariboru.

Domace stvari.

(Osobne vesti.) Poštними praktikanti so imenovani: g. Fr. Podgornik v Trstu, g. Peter Lapeine v Mariboru in g. Jožef Beloglavec v Celovci. — Gosp. koncipist Ivan Lauter, rodom kranjski Slovenec, imenovan je od ministerstva no tranjih stvari policijskim komisarjem v področji Dunajskega policijskega ravnateljstva. — Pri računskem oddelku deželne vlade imenovan je računskim revidentom g. oficijal Fran Bregant, računskim oficijalom pa davčni kontrolor g. Jernej Kilar. —

Davčni kontrolor g. J. Knez je imenovan davkarjem v Logatcu. — Davčna adjunkta gg. Ad. Ruda in Iv. Fink imenovana sta kontrolorjema, prvi v Zatičini, drugi v Kostanjevici; davčna praktikanta gg. Hinko Brilli in Konrad Rosman adjunktama oba v Ljubljani. — Davkar g. Josip Jeglič pride iz Logatca v Idrijo, kontrolor g. Valentin Azman pa iz Kostanjevice v Kamnik. — Okrožnim zdravnikom za skoro čisto slovenski Velikovški okraj na Koroškem imenovan je sekundarij na bolnici v Müzzuschlagu g. dr. Edvard Zych; kakor ob sebi umevno, mož ne zna slovenski. — Vojuim oskrbovalnim akcesistom v rezervi imenovan je g. Alojzij Krenner (iz Škofje Loke), rezervni desetnik 3. topničarskega polka pri vojnem oskrbovališči v Gradci.

(Državni zbor.) Zaradi preobilnega drugega gradiva morali smo poročilo o včerajšnji seji državnega zbora odložiti do ponedeljka. Kratek resumé priobčujemo v „Političnem pregledu“.

(Slovensko gledališče.) Opozarjamo na jutrajšjo predstavo. Gledališki list prijavljamo na drugem mestu.

(Nadzorovanje.) Vodja deželne vlade, dvorni svetnik baron Hein, ogledal si je včeraj tukajšnjo višjo gimnazijo. Spremljeval ga je deželni šolski nadzornik g. Šuman.

(Vabila za Sokolovo maskarado) se začno razpošiljati v ponedeljek dne 6. svečana t. l. Izvenljubljanskim narodnim društvom poslana vabila veljajo za povabilo posameznim društvenikom. Kdor želi posebnega povabila, oglasi naj se pri odboru „Sokola“.

(K Sokolovi maskaradi) oglašili so se raznovrstni skokonogi nemirneži. Ker bodo te originalne maske provzročale mnogo smeha in zabave, opozarjamo občinstvo še prav posebe na to skupino, broječo 20 izurjenih članov. Imenovani skakalci ušli so iz svetovnoznane cirkusa „Skok — Trč — in“ ter bodo njih produkcije sigurno vspele na občno zadovoljnost.

(Slavčeva maskarada) bode letos izjemoma na pustni torek, dne 14. februarja tega leta. — Ustreza je maogostranski želji, je na društveno prošnjo prepustil slavni deželni odbor redutno dvorano, katero bode dalo društvo „Slavec“ sijajno okrasiti. Vabila so dotiskana ter se začno bodoči teden razpošiljati. Ker je zanimanje veliko in kakor kažejo priprave, bode letošnja „Slavčeva maskarada“ daleč nadkrijevala svoje prednice. Odbor „Slavca“ preložil je svojo maskarado na pustni torek z ozirom na to, da je v nedeljo „Sokolova“ maskarada. Tako bodo prijatelji vesele pustne zabave tudi pustni torek še lahko praznovali prav prijetno na „Slavčevi“ maskaradi.

(Konec šolskega poluletja.) Na Ljubljanskih srednjih šolah sklene se prvo poluletje šolskega leta dne 11. februarja. Štiridnevne počitnice padejo torej ravno v pustne dni. Drugo šolsko poluletje se prične dne 15. februarja.

(Nov kotažni oddelek) pričeli bodo graditi morda na mestnem travniku nasproti drsalnišču pod Turnom. Trgovec g. Benedikt stavil je ponudbo za nakup jednega dela tega posestva in vsled tega je magistratni odsek naročil mestnemu stavbenemu uradu, da parcelira ta svet in predloži dotični črtež občinskemu zastopu v odobrenje.

(Slovenski umetniki v tujini.) Naš rojak, operniavec g. Fran Bučar, ki je gotovo vsem obiskovalcem slovenskega gledališča v nezabnem spominu, poje sedaj v Temešvaru, kamor se je preselilo v drugi polovici sezone Požunsko nemško gledališče. Zadnja velika opera, v kateri je g. Bučar nastopil v Požunu, je bil Mayerbeerjev „Prorok“. G. Bučar je pel naslovno partijo, s kakšnim uspehom, svedoči kritika. „Pressburger Zeitung“ piše: „Naslovno partijo je pel g. Bučar, čigar izredno lepi tenor pretresa srce in imponira po svoji izvežbanosti“. — „Pressburger Tagblatt“ piše: „G. Bučar je zastavil za naslovno partijo vse sile lepega svojega glasu in vse umetniške svoje sposobnosti. Njega baritonarno zveneči, preprijetni tenor mu je v tej ulogi mnogo pomagal k uspehu, zlasti ker je glas tudi v visoki čini jako mnogo pridobil, tako gledé moči kakor gledé zvonkosti. Mlademu umetniku, katerega imamo zahvaliti za mnoge prijetne večere, želimo prav obilo sreče v nadaljni njegovi umetniški karijeri“. — V Temešvaru nastopil je g. Bučar prvič v ulogi Manrika v operi „Trubadur“ in sicer s tako sijajnim uspehom, da mu moremo samo od

srca čestitati. „Temesvárer Zeitung“ piše: „G. Bučar je sijajno uspel. Pel je Manrika z blaglasnim, krepkim in v vseh legah brezmadežno čistim tenorjem. V četrtem dejanju je postalo ploskanje tako frenetično, da se je moral pri odprti sceni večkrat zahvaliti. Tudi sicer je bil po vsaki ariji pri odprti sceni in koncem dejanj odlikovan z viharnim aplavzom“. — „Neue Temesvárer Zeitung“ piše: „G. Bučar je srečni lastnik skoro fenomenalnega tenorja, ki mu bode se pomagal do velikih častí“. — Končno bode omenjeno, da je g. Bučar angaževan za tri leta na gledališče v Bremen u in to s sijajnimi pogoji ter da se mu je stavila tudi jako laskava ponudba za dvorno gledališče v Hanoveru. Meseca aprila pojde g. Bučar v Bremen, da tam nastopi kot gost.

(Vreme.) Po nekaterih mehkih južnih dnevih imeli smo danes nekoliko bolj mrzlo jutro in je čez noč zopet prav čvrsto zamrznilo. Solnčni žarki pa jemlje čez dan kar vidno sneg raz mestnih streh in ulic. Danes imeli smo krasen in popolnoma jasen solnčen dan.

(Prostovoljno gasilno društvo v Št. Vidu nad Ljubljano) priredi veselico in tombolo v nedeljo dné 5. februarja 1893. l. v društveni dvorani v Št. Vidu. Vspored obsega govor, deklamacijo, štiri mešane zборе in igro Kje je meja? Po igri tombola. Vstopnina: I. sedež 50 kr., II. sedež 30 kr., III. sedež 20 kr., prostor za stati 10 kr. Začetek točno ob 5. uri zvečer.

(„Bralno društvo“ v Zagorji ob Savi) je imelo dne 30. p. m. svoj drugi občni zbor, ki je bil precej dobro obiskan. Predsednik gospod Medved je najprvo pozdravil društvenike, ter jih je prosil, naj tudi v bodoče ostanejo društvu zvesti in delajo v prosep društva. Poročilo tajnika gospoda Modica in blagajnika gosp. Firma vzeli so društveniki na znanje in se obema zahvalili s krepkim „živio“. Z malimi izpremembami bil je zopet voljen stari odbor. Občni zbor izrekel je svojo zahvalo bivšemu knjižničarju g. Kaplerju sedaj na zgornje Štajerskem in gosp. H. Ševarju za podarjene knjige. Pri raznih nasvetih se je sklenilo da se „Slovenec“ sicer še naroči, odločno pa se je obsojalo njegovega dopisnika iz Zagorja, osobito radi neosnovanega dopisa od 20. p. m. v št. 16. o katerem bodete dragi čitatelji „Slov. Naroda“ skoro gotovo še kaj več zvedeli. Sklenilo se je bilo tudi, da „Bralno društvo“ poleg naročenih 18 listov naroči še tri iztise „Rodoljuba“, katerega naši ljudje jako radi berejo in navzlic odgovarjanju od Vam gotovo znane strani prav pridno naročajo, ter hočejo s tem le pokazati, da se zavedajo, a ostati pa kakor prej verni katoličani in zvesti avstrijski državljani! Po zboru so nas razveseljevali z lepim petjem vrli pevci našega „Sokola“ pod vodstvom gosp. Peterlina, za kar jim bode srčna hvala!

(Rudeči križ.) Pri občnem zboru podružnice deželnega pomočnega društva Rudečega križa za Kranjsko v Krškem vršila se je volitev odbora za dōbo 3 let. Voljeni so bili ti-le gospodje: Henrik Weiglein, c. kr. okrajni glavar (predsednik); Alojzij Gregorin, c. kr. okrajni sodnik (podpredsednik); Fran Gabršek, c. kr. okrajni šolski nadzornik; Karol Reichel, bivši c. kr. okrajni referent; Fran Gregorič, posestnik; Alfonz Pirc, c. kr. okrajni komisar; Tomaž Wirgler, c. kr. okrajni živinozdravnik; Ivan Knavs, vikar; Karol Šener, gostilničar. V istem zboru bil je društveni predsednik, gospod c. kr. okrajni glavar Henrik Weiglein imenovan častnim članom zaradi zaslug, katere si je pridobil za povzdigo podružnice v Krškem in tudi treh drugih v njegovem službenem okrožji obstoječih podružnic Rudečega Križa.

(Nesreče.) Dan pred Svečnico zgodila se je nesreča pri vasi Jablan v občini Mirnapec. Usula se je zemlja v prekopu in zasula 13letnega Jožefa Pugelja, ki je malo prej prinesel kosilo svojemu polubratu. Izkopali so ga mrtvega. — V Lukovku pri Trebnjem pa je zasulo v peščeni jami Podjagodnik 54letnega Miho Patea, ko je kopal pesek. Usulo se je nad poldrugi meter visoko peska nanj, tako da se ga še le jedno uro pozneje izkopali, a bil je že mrtev.

(Zdravstveno stanje.) V Radovljiskem okraju zbolelo je v raznih vaseh in v mestu 52 otrok in 1 žena za škarlatico. Umrlo jih je 12, ozdravelo pa 36, 5 je še bolnih. Tudi za hripo zbolelo je v tem okraju 23 osob, ki so pa vse ozdravele. V Gorjah pa je zbolel jeden otrok za osepnicami, a je tudi ozdravel.

— (Stekel pes.) Na Dolenjskem se je v poslednjem času pojavilo več slučajev paše stekline. Tako je minuli teden v Bistrici v št. Rupertski občini se prikazal sumen pes, katerega je posestnik g. M. Kogovšek zasledoval in ustrelil. Pri razparanju pokazalo se je, da je bil pes res stekel in se je odredilo vse potrebno v veterinaro-policijskem oziru.

— (Iz št. Vida pri Vipavi) se nam piše, da se je prav dobro obnesla plesna veselica, katero je priredilo tamošnje prostovoljno gasilno društvo pod vodstvom svojega načelnika g. K. Moserja. Navzlic neugodnemu vremenu bila je udeležba jako mnogobrojna, došlo je tudi mnogo odličnih gostov iz Vipave in Poddrage. Prav dobro svirala je Openska godba iz Opčine pri Trstu. Pevski zbor pod vodstvom g. Giroveca pel je več točk prav pohvalno. Veselica trajala je v najlepšem redu do belega dne. Mlado društvo sme prav zadovoljno biti, da je priredilo tako prijetno zabavo.

— (Istrska vina.) Iz Istre prihajajo tožni glasovi, da se tamošnjim vinogradnikom slaba godi, posebno v Koperskem okraju. Vina imajo veliko a kupcev je prav malo. Prej so hodili tja Kranjci po vino, a letos jih ni. Ako se vinska kupčija ne obrne na bolje, prete ljudem hudi časi. Tudi v Briciba na Goriškem tožijo, da letos od nikoder ni vinskih kupcev. To so nasledki zloglasne vinske klavzule.

— (Žrtva mraza.) Ljudskemu učitelju g. Karnelu v Dolah na Koroškem zmrznili sta obe nogi tako, da so mu jih morali odrezati. Teško da bi prestal grozne bolečine.

— (Štiri osebe utonule.) Na brodu pri spodnjem Dravbregu na Koroškem odtrgala se je te dni vrh na kateri je privezan čoln, ki se je vsled tega prekopicnil. Štiri osebe, ki so bile v čolnu, našle so smrt v valovih Drave. Naval ledu in pa slaba vrh prouzročila sta nesrečo.

— (Nova tovarna.) V spodnji Chiarboli v Trstu namerava osnovati novo tovarno za milo g. Viktor Zindorf. Ugovore vzprejema magistrat Tržaški do 15. t. m. ali pa dne 16. t. m. komisija, ki bode na lici mesta poslovala.

— (Matiče Hrvatske) odbor naznanja, da je vsa zaloga letošnjih knjig, to je 9000 izvo ov vsake, že popolnoma razpečana. Zato se ne morejo več vzprejemati novi člani za l. 1892, nego se bodo vsi na novo se oglašujoči vpisali za tekoče leto. Na to se naj ozirajo vsi, ki želé na novo pristopiti Matici Hrvatski, ki šteje tudi mej Slovenci primerno število članov.

Razne vesti.

* (Izseljevanje Slovakov.) Iz Sároškega komitata izselilo se je v jednom letu nad 28.000 ljudi v Ameriko, isto tako izselilo se je iz zemlinskega komitata zadnjih deset let 23.490 ljudi, ki so večinoma ostali v Ameriki, kjer so si ustanovili nov dom. Te številke kažejo jasno, kako se godi sicer pridnim in z malim zadovoljnim Slovacom v gornjeogerskih pokrajinah.

* (Prvi evropski tarokovi kongres.) V Tepli na Češkem bil je minoli teden „prvi evropski tarokovi kongres“, katerega se je udeležilo nad 300 oseb, igralcev in „kibicev“. Došli so tudi pozdravi iz raznih dežel sveta. Predsednikom voljen je bil g. P. Rauholf, ki je predaval o zgodovini taroka. Potem so se pričela posvetovanja, v katerih so se določila jednotna igralna pravila za razne igre taroka, katera se bodo objavila. Po končanem posvetovanju igral se je slavnostni „tapper“. Dva in dvajsetkrat naznanjali so signali na rogovih, da se je posrečil valat in osemindesetkrat naznanjalo se je kibicujočemu svetu s glasnim trobljenjem, da se je naredil napovedan „pagat ultimo“.

* (Književna redkost.) Danska vlada je sklenila, da pošlje na svetovno razstavo v Chicago takozvani „Flatöbok“, to je knjigo iz XV. stoletja, katere se nahaja samo jeden iztis. Danska vlada je dolgo oklevala, da pošlje to knjigo v Chicago, ker se je ugovarjalo, da se taka redkost ne sme prepustiti nezgodam morskoga potovanja. Še le ko se je ameriška vlada obvezala, da bode dala prevesti to dragoceno knjigo na vojni ladiji, da jo bodo noč in dan stražili vojaki in da jo zopet povrne na vojni ladiji, udala se je Danska. „Flatöbok“ ima popis prvega odkritja Amerike.

* (Grdo ravnanje z vojaki) je na Nemškem na dnevnem redu. Te dni odsekal si je v Ludwigsburgu nek novinec prst na roki iz strahu pred kaznijo, da bi tako bil prost vojaščine. Podčastniki skušali so zatajiti uzrok temu obupnemu činu novince. A polkovnik izjavil je pred častniki in podčastniki, da je vsakdo, ki pretepa podložnega vojaka, brez časti in breznačajan, ker se razžaljeni ne more braniti, če reče da zapade v teško kazen.

Poučil bode torej vojake o njih pravicah in strogo kaznoval vsacega, ki se ne oglasi, ako se bode grdo ravvalo z njim. Če bi vsi polkovniki govorili tako, utegnile bi morda vendar utihniti pritožbe o surovem ravnanju z nemškimi vojaki.

* (Humorističen list — na morji) Ne kemu pomorskemu kapetanu ni bilo povšeči, da bi se potovarci na njegovi ladiji dolgočasili. Osnoval je torej na svoji ladiji razne zabave, ob jednom pa odredil, da se bode izdajal humorističen list, ki bode izhajal po trikrat na teden. Potniki baje že komaj pričakujejo vsako številko tega lista.

* (Zima na Ruskem.) Da je letošnja huda zima posebno čutna tudi na Ruskem si je lahko misliti. Mesto Simferopol je bilo več dni popolnoma od vsega sveta odločeno, ker noben železniški vlak ni mogel v mesto in tudi iz mesta vun. V Peterburgu, Moskvi in v Kijevu in v drugih večjih mestih nastala je nenavadna draginja živil, ker je dovažanje z dežele skoro popolnoma prenehalo zaradi silnega mraza. Volkov klati se kar cele trope okolu in se dogajajo pogosto nesreče, ker gladne zveri napadajo potnike, kateri se jim le teško ubranijo.

* (Izgredi v Astrahanu.) Zaradi velikih izgredov, ki so se vršili v Astrahanu, ko se je pojavila tam kolera in pri katerih sta bila umorjena jeden zdravnik in jeden bolniški sluga, obsodilo je vojno sodišče 81 udeležencev izmed 125 zatoženih. Na smrt obsojenih je 20, ostali pa na večletno posilno delo v Sibiriji.

Književnost.

— Učiteljski Tovariš, glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ ima v št. 3. nastopno vsebino: Prof. Jožef Marnč; — V. Ribnikar: Slovenskemu učiteljstvu pričetkom l. 1893.; — S. Rutar: Goriški kras; — Jos. Petkovišek: Varstvo pticam; — Ukazi in odredbe šolskih oblastev; — Književnost; — Listek; — Naši dopisi; — Vestnik; — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

— Vatrogasac, prvi hrvatski ilustrirani strokovni časopis za vatrogasne sborove, občine, tvornice, minove itd. ima v št. 3. nastopno vsebino: Pogibelj od vatre u školah za večernje obuke; — S. Kranjskega meseca januarja (slovenski); — H. K. Krapek, vojvoda dobr. vatrogasnog društva v Karlovcu; — Zimski večeri gasilcevi (slovenski); — Najveća nagrada vatrogascu; — Godina vatrogašćeva života; — Iz vatrogasnih društva; — Priznanje požrtvovnosti vatrogasnih četah u našoj domovini; — Naši dopisi; — Iskrice; — Domaće vesti.

— Technicky Obzor. Organ spolku architektu a inženýrů v kralovství Českem. Tako je naslov novemu strokovnemu listu, katerega namen je razviden iz naslova. Izhajal bode po trikrat na mesec v Pragi. Urednik mu je inženjer F. Stupecky. Naročnina velja v naši državi na leto 6 gid. ali 12 kron. Člani društva arhitektov in inženerjev v kraljestvu Českem plačajo samo polovico. Prva številka donaha na 20 straneh poleg programa v listu štiri večje strokovne članke (s podobami) in bogato zbirko raznovrstnih drobnih vestij. Novi list je sijajen dokaz, da je češka literatura tako lepo razvita, da sme tekmovati z vsako drugo mnogo večjih narodov.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 4. februvarja. Wekerle se je sinoči vrnil v Budimpešto.

Praga 4. februvarja. Rieger in Mattuš sta se odpeljala na Dunaj.

Rim 4. februvarja. Zbornica dovolila jednoglasno, da je smeti poslanca de Zerbija sodno preganjati.

Bukurešt 4. februvarja. Vlada izjavila, da avstro-ogerskih predlogov gledé trgoiniske pogodbe ni moči vzprejeti.

Berolin 4. februvarija. Nekateri listi javljajo, da je carevič, mudivši se tu, zatrdil cesarju Viljemu pozitivno, da ni nikake aliančne pogodbe rusko-francoske.

London 4. februvarja. Pri adresni debati v poslanski zbornici nasvetoval Labouchère amendement, s katerim se izjavlja, da sedanja vlada ni odgovorna, če je Salisbury Italiji obljubil pomoč za slučaj vojne s Francijo. Gladstone izjavil gledé trojne zveze, da se ni za časa, kar on vlada, ničesar primerilo, kar bi moglo vzbuditi sum zoper trojno zvezo.

London 4. februvarja. Listi naznanjajo, da se je v egiptskih provincijah začelo neko nevarno gibanje.

Narodno-gospodarske stvari.

— Goriška ljudska posojilnica se prav lepo razvija in deluje prav uspešno. V minolem mesecu je imela 9.844 gid. 54 kr. prometa, namreč 3.602 gid. 40 kr. dohodkov in 6.242 gid. 14 kr. izdatkov. Premoženje nieno znaša okolu 8.600 gid. Uradne ure so vsako nedeljo, ponedeljek in četrtek od 11. ure zjutraj naprej. Od hranilnih ulog plačuje posojilnica po 4 1/2% obresti.

— Vinarsko društvo v Tomaju na Krasu, ustanovljeno koncem l. 1891. prav lepo napreduje. Društveni vinograd meri nad 5000 m²; dve petini zasajeni sta z žlahtnimi trtami, ostale tri petine pa so se nasadile z ameriško „riparjo“. Namerava se osnovati v društvu tudi majbna posojilnica. Članov šteje društvo okolu 70, letni donesek znaša tri goldinarje.

— Bosensko-dalmatinska železnica. V kratkem pride več inženjerski z Dunaja in Spljet, da bodo trasirali novo železnico od bosenske meje do Spljeta. Natančna proga železnice še ni določena, gotovo pa se ne bode jemalo ozir samo na ugodnosti terena, nego se bode nova železnica vodila tako, da bode kraje ním prometnim in trgovinskim potrebam ustrezala v prvi vrsti. Sai se je do zdaj za Dalmacijo itak malo storilo. Po vinski klavzuli pa je dežela hudo oškodovana in jo bode treba vsaj nekoliko odškodovati.

— Žitni nadzorniki na Ruskem. Ker se rusko žito včasih v jako nečistem stanu izvažajo, trpe cene, akopram te žito bolje nego katero drugo. Da se pride temu v okom, namerava uvesti vlada na Ruskem nadzornike, ki bodo skrbeli, da se žito izvažajo le popolnoma čisto in snažno in se tako povzdigne cena ruskemu žitu. V Ameriki so se taki nadzorniki prav dobro obnesli in bode le ruski žitni trgovini na korist, ako se uvede tak zavod tudi na Ruskem.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja pot praševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazuje uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega ko bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično zdravilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno zamko in podpisom. Manj od dveh steklenic se ne pošilja. 4 (18—2)

LJUBLJANSKI ZVON

stoja

za vse leto 4 gid. 60 kr.; za pol leta 2 gid. 30 kr.; za četrt leta 1 gid. 15 kr.

Poslano.

Ker sem od več strani čul čudno govorjenje in sumničenje naše čitalnice, danes pa dobil celo dve brezimni dopisnici, naj izrečem v pojasnilo sledeče: „Dne 29. januarja 1893 vršila se je veselica čitalnice v najlepšem in dostojnem redu, ter se je narodno občinstvo vseskozi dobro zabavalo. Da bi se pa pele nemške pesmi oziroma celó: „Die Wacht am Rhein“, in pa nemškutarilo, to je pa gola laž, ter razširjevalca te laži označujem očitno kot lažnika in obrekovalca. Da smo pa tukaj v resnici Slovenci, v dokaz tega zadostuje pa imenovanje našega kraja in pa naših mož. Toliko v pojasnilo te zadeve v imenu odbora čitalnice, ter navzočega občinstva in moje malenkosti.“

V Starem trgu, dne 3. februvarja 1893.

Franjo Petsche,
predsednik čitalnice.

(122)

Poslano.

Včeraj popoldne imelo je slavno telovadno društvo „Goriški Sokol“ svoj redni občni zbor, katerega se nisem mogel udeležiti, ker sem bil službeno zadržan, a vsejedno — kakor čujem — izkazalo mi je slavnostno svoje zaupanje, volivši me za starosta, za kar izrekam bratsko zahvalo in le obžalujem, da mi ni mogoče vzprejeti tega častnega odklikovanja, kakor je bilo že pred zborom raznim gg. udom ustno naznanjeno in utemeljeno, kajti bolje je, da si društveno delo delimo, kar more biti narodu v večjo korist, kakor da so jedne in iste osebe v treh in več društvih odborniki.

Toliko v pojasnilo, da bi se stvar ne tolmačila drugače, nego je v resnici.

V Gorici, dne 3. februvarja 1893.

(120)

Franjo Ferfila s. r.

Štev. 36. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 513.

V nedeljo, dne 5. februvarja 1893.

Čevljarska učenca.

Burka s petjem v treh dejanjih. Spisal A. Berla. Uglasbil Fr. Stenzel. Prosto poslovenil Fr. Končan. Režiser gospod Ignacij Borštnik.

Začetek točno ob 7/8 uri, konec ob 10. uri zvečer.

Dramatično društvo.

Pri predstavi svira godba slavnega domačega pešpolka baron Kuhn št. 17.

Ustoppnina:

Parterni sedeži I. do III. vrste 80 kr., IV. do VIII. 60 kr., IX. do XI. vrste 50 kr. — Balkonski sedeži I. vrste 60 kr., II. vrste 50 kr. in III. vrste 40 kr. — Galerijski sedeži 30 kr. — Ustoppnina v lože 50 kr. — Parterna stojišča 40 kr. — Dijaške ustoppnice 30 kr. — Galerijska stojišča 20 kr. — Sedeži se dobivajo v čitalnični trafiki, Šelenburgove ulice, in na večer predstave pri blagajnici.

Prihodnja predstava bode v sredo, dne 8. februvarja 1893.

Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

DOBRA ŠTEDLJIVA KUHINJA.

Za prirejanje dobrih mesnih juh prideni vsaki samo z vodo prirejeni juhi potem ko je gotova toliko čajnih žlic te zabele, kolikor je oseb. — Ravno tako zadobi slab bouillon, če se mu primeša le malo kapljic, jako fin ukus.

Za vsa jedila, katerim se navadno primeša mesna juha, zadošča voda in nekoliko kapljic te zabele.

Za podaljšanje prideni k 1 litru navadne juhe 3/4 litra vrele vode, nekaj soli in dve čajni žlici polni zabele. Tako se dobé, ker pride na krožnik 1/4 litra, mesto jednega štirje krožniki polni slastnejše mesne juhe, ki tudi bolj izgleda ter si je moč prihraniti trostroki potrošek mesa.

Za čisto mesno juho je le treba zavreti malo obistne masti v slabo soljeni vodi, tudi se pridene lahko kaj zelenjadi, in potem, ko je skuhano, primešaj dve čajni žlici zabele vsakemu litru.

Juhe s pšenom, testenino, cmoki i. t. d., samo z nekoliko obistne masti v slabo soljeni vodi kuhane, katerim se tudi lahko pridene kaj ostale zelenjadi, n. pr. ohreta, postanejo izredno slastne, če se za vsako osebo pol čajne žlice te zabele primeša. Potem potresi z ribanim muškatovim orehom.

Govedina ostane sočnata in hranišna, če se meso dene v vrelo vodo in če se potem mesni juhi primeša čajna žlica te zabele.

Za bouillon z jajcem: Celo jajce ali samo rumenjaki razmeša se v skledici z vrelo vodo in nekaj soli in potem prideni čajno žlico polno te zabele.

V originalnih steklenicah od 45 kr. v vseh specerjskih in delikatesnih prodajalnicah. — Prazne steklenice se cenó napolnjujejo. (21)

Prodajalnica

oddaja se za mesec maj na Starem trgu št. 4.
— Natančneje se izve nasproti št. 5, II. nadstr. (112—2)

Nepremočne

vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi
in jih daje po ceni (59—4)

R. RANZINGER,

speditér o. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani,
na Dunajski cesti št. 15.

Veliki krah!

New York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6.60, in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško ostrico;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih vilic iz jednega komada;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kavnih "kavnih" žlic;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica "za juho";
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za mleko;
- 2 komada amer. patent-srebrnih kupice za jajca;
- 6 komadov angleških Viktorija-časic za podklado;
- 2 komada ef-ktivnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 "najfinejša" sipalnica za sladkor.

44 komadov vkupe samo gld. 6.60.
Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gld. 40— ter je je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6.60. Američansko patent-srebro je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da le-ta inzerat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo olago povšeč, povrtni brez zadržka zneska in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli te krasne garniture, ki je posebno prikladna kot

prekrasno ženitno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se jedino le v

A. HIRSCHBERG-a

glavni agenturi zedinjenih amer. tovarn patent-srebra
na Dunaji, II., Rembrandtstr. 19. — Telefon št. 7114.

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se znesek naprej vpošlje. (52—2)

Čistilni prašek 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno
znamko (zdrava kovina).

Izleček iz pohvalnih pisem.

Texing, Gor. Avstrijsko, 21. svečana 1892.

Slučajno sem videl pri Njega svetlosti grofu Wurm-
brandu vaše garniture ter se prepričal o nje lepoti in ce-
nosti itd. Jozef Forst, župnik

V Olomucu, 1. maja 1892.

S pošiljatelj izredno zadovoljen, nadkrilila znatno
moje pričakovanje. Štornik Cz. . ., plackomanda.

Notarskega kancelista

vzprejme s 1. marcem notar v Ljubljani. Prosilci morajo se izkazati, da so že bili v jednaki službi, da so trezni, popolnoma sposobni, zanesljivi in da imajo lepo in hitro pisavo.

Ponudbe naj se dopošljejo upravnistvu „Slov. Naroda“ do 15. februarja. (94—3)

Mlin in žaga

v trgu in ob reki Vipava ležeči, h graščini Vipava pripadajoči, oddasta se proti dobrim pogojem takoj v najem. (116—1)

Več se poižve pri oskrbnistvu graščine Vipava.

Naravna dalmatinska vina,

rumena, črna in temnordeča „šiler“ priporoča
po jako nizki ceni

Marin Nadilo,

(22—8)

vinotržec v Logatec.

Za dobro in točno postrežbo jamči se.

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjuječe ter milo raztopljajoče (1109—16)

domače sredstvo.

Velika steklenica 1 gld., mala
50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja
tu dodana, zakonito varovana
varstvena znamka.

Zaloga skoro v vseh lekarnah
Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo.

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor sve-
dočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje
ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in
25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine
je moja tu dodana zakoni-
to varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203—204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1892.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi ozna-
čeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

- Ob 6. uri 38 min. zjutraj osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
- Ob 11. uri 55 min. predpoldne osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
- Ob 4. uri 21 min. popoldan osebni vlak na Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Pariz, Lince, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane, Prago, Karlove vane, Draždana, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

- Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak iz Dunaja via Amstetten, Draždana, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Ischlja, Ljubna, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.
- Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak iz Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontablja, Trbiža.
- Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak iz Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontablja, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

- Ob 7. uri 15 min. zjutraj v Kamnik.
- " 2. " 10 " popoldne v Kamnik.
- " 7. " 00 " zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

- Ob 6. uri 35 min. zjutraj iz Kamnika.
- " 11. " 06 " dopoldne iz Kamnika.
- " 6. " 20 " zvečer iz Kamnika.

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani
za 2 minute naprej. (12—25)

Lepo stanovanje

s 5 sobami in kar zraven spada ter z velikim vrtom
se dá takoj v najem, kakor tudi

2 skladišča

pri J. Vodniku v Spodnji Šiški. (100—2)

Izpraznjeno potovalno mesto.

Pri avstrijski zavarovalni družbi prve stopnje, ki je tudi čislana izvanredno v slovenskih jezikovnih pokrajinah in katera ima zaupanja, nastopiti je mesto potovalnega zastopnika (akvizicijski komisar) za slovenske jezikovne pokrajine.

Inteligentnemu in dostojnemu možu v starosti od 25 do 40 let, neoženjen, zdrav in trden, ki je slovenskega jezika v besedi in pisavi popolnoma zmožen in zamore dokazati neomadeževano predziviljenje in popolnoma urejene denarne razmere (kavejca), ponuja se, če dobi to mesto, kateremu bi se moral posvetiti izključno in neprestano, za kar bi dobival stalno plačo in posebne nagrade, prilika, da si ustvari pri primernih porabljenosti in odličnem zadržanju gotovo in stalno službo, ki je združena s pravico do umirovljenja. (117—1)

Oglasé naj se pa samo take osebe, ki morejo zadosti vsem tem zahtevam, katere rade potujejo in imajo trdno voljo, njim stavljenim nalogam z jednako marljivostjo in posebno vztrajnostjo zadovoljiti in se tako vesti, da ni najmanjšega očitanja in kateremu so krajzi znani, katerih pokrajine bi prepotoval.

Lastnoročno, nemško in slovensko pisane prošnje, katerim naj se priložé prepisi spričeval in „reference“, poslati je pod št. „201.191“ v Gradec, poste restante.

Karl Till v Ljubljani

Špitalske ulice št. 10.

Velika zaloga

(1024-19) vseh

šolskih potrebščin

po predpisih
gospodov učiteljev in profesorjev.

Karl Till v Ljubljani

Špitalske ulice št. 10.

Potrezna peresa, tuš, plovec, svinčniki, varovavec za svinčnike, naprave za špičenje svinčnikov, papir za pisma, bronove barve, bronov prašek, usnje in jermeni za knjige, karmirna tinta, papir od lepenke, kemična tinta, kineški tuš, kompendije, zavitki, krivuljna črtala, trikotni, poštevante, gladila, barvne skrinjice, barvni klinčki, peresnice, držala za peresa, peresni nožki, peresni tulci, molitveniki, zlatoškoličke in srebroškoličke, zlati in srebrni tinte, pisala, naprave za špičenje pisal, zeleni volk tekoč.

Karl Till v Ljubljani

Špitalske ulice št. 10.

Arabska guma, skledice za gumi, tablete za gumi, herbariji, krasopisne predloge, črtala od kaučuka, gosja peresa, škripčena peresa, kreda bela in barvasta, držala za kreda, črtala, črtani listi, brisalne deščice, brisalni gumi, pivnik, predloge za slikanje, kovinska tinta, milimeterski papir, glasbene mape, natorni gumi, natorni papir za risanje, nigrivorin, beležnice, beležne tablice, slikarske ploščice, škarje za papir, lepenka, klejne table, suhe barve, prozorno platno, prozorni papir, čopiči, portfeljni klinči; preparacijski zvezki, strgalni gumi, risalnice, risalni ogel, risalni čavlički.

Karl Till v Ljubljani

Špitalske ulice št. 10.

Risalne šine, risala, predloge za runde pisavo, peresa za runde pisavo, škriljnatii klinči, škriljne ploščice, pisalne mape, pisalni papir, pisanke, šolske torbe, sepija tinte, jeklena peresa, predloge za pokončno pisavo, peresa za pokončno pisavo, sintetikon, bela kreda za tablo, nožičevke, mape za pisanke, tinte črne in barvaste, tintni gumi, tintni črtniki, črnilec, tintniki, kvadratna črtala, risalniki, risarski bloki, risarski papir, predloge za risanje, orodje za risanje.

Umrli so v Ljubljani:

31. januarija: Mitevž Debeuc, delavec, 54 let, Resljeva cesta št. 20, se je zadušil po ogljeniku. — Ana Sterbeuc, krošnjarjeva žena, 40 let, Kravja dolina št. 11, tabes dorsalis.

1. februarija: Oton Kokot, mizarski pomočnik, 25 let, Ullice na Grad št. 12, jetika. — Lorenc Malin, posestnikov sin, 5 mesecev, Kravja dolina št. 24, božjast.

2. februarija: Helena Polik, kondukerjeva žena, 41 let, Reber št. 6, jetika.

3. februarija: Angela Poženu, trgovčeva hči, 8 let, Cojzova cesta št. 10, hydrocephalus acutus. — Ivanka Ivanetič, učiteljjeva vdova, 74 let, Mestni trg št. 18, srčna vodenica. — Franc Mihler, delavec, 31 let, Kongresni trg št. 13, krvavenje, ker je bil zaboden

V deželni bolnici:

30. januarija: Marija Pleša, gostija, 75 let, plućni emphysem. — Janez Zaman, gostač, 60 let, plućnica.

1. februarija: Jožef Dolenc, trgovec, 61 let, plućnica. — Jakob Rovere, delavec, 27 let, plućnica.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
3. febr.	7. zjutraj	730.6 mm.	- 0.6 C	sl. zah.	obl.	0.30 mm.
	2. popol.	732.4 mm.	4.4 C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	736.7 mm.	2.2 C	sl. jzh.	obl.	snega.

Srednja temperatura 2.0, za 3.0° nad normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 31. januarja 1893.

	Prejšnji teden
Bankovcev v prometu	439,986.000 gld. (+ 1,238.000 gld.)
Zaklad v gotovini	289,231.000 „ (+ 44.000 „)
Portfelj	142,787.000 „ (- 3,058.000 „)
Lombard	20,566.000 „ (- 636.000 „)
Davka prosta bankovčna rezerva	55,614.000 „ (- 3,134.000 „)

Dunajska borza

dné 4. februarja t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	98.55	98.60
Srebrna renta	98.30	98.35
Zlata renta	117.05	117.15
5% marcna renta	101.60	101.95
Akcije narodne banke	100.7	101.2
Kreditne akcije	322.25	322.75
London	120.85	120.90
Srebro		
Napol.	9.61	9.61 1/2
C. kr. cekini	5.68	5.68
Nemške marke	59.20	59.20
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	147 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	194
Ogerska zlata renta 4%	114	45
Ogerska papirna renta 5%	101	80
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	130
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	50
Kreditne srečke	100 gld.	193
Rudolfove srečke	10	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	152
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.		243

Štev. 2293.

Razglas.

(113-2)

Ker je uradno dokazano, da se je unela v jednom tukajšnjem hlevu pri goveji živini

kužna bolezen na gobcih in parkijih

se lastnikom goveje živine in prašičev naroča, da naj natančno opazuje svojo živino, in če bi zapazili znamenja bolezni, kakor: unetje žleznate kože v gobcu, male mehurčke ali ugnide v čeljustih, ali če živina težko je in prežvekuje, ali da ima jednako unetje in rane na parkijih, da to takoj naznanijo podpisaneu magistratu.

Kdor bi to naznanilo opustil, kaznoval bi se z zaporom do dveh mesecev ali z glôbo do 300 gld.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dné 1. februarja 1893.

10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze) Ti modroci so solidno iz najboljše tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapcirani in močnim platnenim cvilhom preoblečeni ter 10—15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej natančna mera postelje v notranji inč. — Ako se torej dobi za 10 gld. dober tapciran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredne nadomestke, kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapcirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.
Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

Žičaste žimnice za vsako posteljo navadne veliko-ti po 8 gld. 90 soldov; z afrikom tapcirane in s cvilhom preoblečene po 15 gld. (714-53)

Tužnim srcem javljamo žalostno vest, da je naša srčno ljubljena jedina hčerka

Angelica Poženu

po kratki, mučni bolezni v 8. letu svoje dobe danes zjutraj mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb bo v nedeljo ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice na tukajšnjem pokopališču sv. Krištofa. (124)

Žalujoči stariši.

Prisrčno zahvalo

izrekamo podpisani vsem za tolažeče izraze sočutja ob bolezni in smrti ter za mnogobrojno udeležbo pogreba po nepozabnem, iskrenoljubljenem ranjekem soprogu, očetu oziroma bratu, svaku in strijcu, gospodu

Francetu Bučarju

posestniku in mesarju v Kostanjevici.

Istotako bodi iskrena zahvala darovalcem vencev, osobito slav. bralnemu društvu Kostanjeviškemu za krasni venec, kakor tudi gg. pevcem za ganljivo nagrobnico in slavnim meščanskima gardama Kostanjeviški in Krškiza udeležbo pri pogrebu. (125)

Žalujoči ostali.
Kostanjevica, dné 3. februarja 1893.

Prospekti o zdravišči in vodozdra-
vilioci Giesshübler-Puchsteln se
pošiljajo zastoj in frankovano.

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe (5-1)

Mattoni's Giesshübler slatine.

VIZITNICE

priporoča

NARODNA TISKARNA

v Ljubljani.

Hišne telegrafe,

telefone

in strelovode

napeljuje po najnovejši, zanesljivo delujoči metodi in po najnižji ceni (92 3)

Josip Rebek

ključavničar v Ljubljani.
Vsa posamična dela so vedno v zalogi.

Kdor hoče uživati **dobrot jedino prave** — ne na pol sežgane in paokus imajoče

Kneipp-ove sladne kave

naj kupi le, ono v rudečih štiriogelnatih zavojih bratov Ölz z varstvenima znamkama slika in ponev. — Če se primeša

Oelz-eva kava

ki je riznana najboljši in najzdravnejši primesek navadni kavi, dobi se zdrava, ceneva in hranilna kavina pijača, ki daleko presega bobovo kavo, ki nima redilne vrednosti.

Bratje Ölz, Bregenz,
od preč. g. župnika Kneipp-a jedino pooblaščena tovarna za Kneipp-ovo sladno kavo v Avstro-Ogerski.
Dobiva se v vseh boljših trgovinah s kolonijalnimi blagom.

FRIDERIK HOFFMANN

URAR

(521-18)

Dunajska cesta št. 16

priporoča svojo bogato zalogo švicarskih žepnih ur iz zlata, srebra, tule, jekla in niklja in sicer le dobre do najboljše kakovosti, kakor tudi vsake vrste stenskih ur in budilnikov po najnižjih cenah ter prevzame popolno garancijo.

== Popravljanja se izvršujejo točno in dobro. ==

Uboga udova

brez vsakeršne podpore, s tremi bolnimi otroci, milo prosi za kako pomoč, da od silno velike potrebe ne pogine. — Marije Terezije cesta št. 14. (1)

Izgubil se je lovski pes

bele barve in črno progast, kakih 8 mesecev star, ki ima Ljubljanskega mesta pasjo znamko št. 34. Kdor ga najde, naj ga odda proti dobri nagradi Antonu Strnad-u, Hradeškega vas št. 22 v Ljubljani. (113)

Vabilo

plesni veselici

katera bo v nedeljo dné 5. februarja t. l.

v gostilni pri „Raku“,

Krakovski nasip.

Za dobro jed in pijačo se jamči.

Ustopenina prosta.

Za mnogobrojno udeležbo se uljudno priporoča

(121) Ivana Kovač, gostilničarica.

Izvežbanega, obeh jezikov popolnem zmožnega

pisarja

išče za svojo pisarnico (114-2)

Dr. Franc Jurtéla, odvetnik
v Smarji (St. Marein bei Erlachstein).

Naznanilo.

Usojam si svojim p. n. naročiteljem uljudno naznanjati, da bodem z dnem 6. t. m. svojo

krojaško obrt

v Kolodvorske ulice št. 12

premestil in se priporočam častitemu p. n. občinstvu za mnogobrojni poset v novem stanovanju z zagotovilom, da bodem tudi v naprej skrbel za točno in solidno postrežbo po kolikor moči nizkih cenah.

Z velespoštovanjem

(123) Anton Presker.

CHOCOLAT MENIER

! Največja tovarna na svetu!

Vsak dan se proda: (4-4)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh specerijskih, delikatesnih prodajalnicah in konditorijah.

Ivan Somnitz

(prej Fr. Pettau)

URAR

c. kr. priv. južne železnice
priporoča svojo veliko zalogo ur.

Poprave se izvršujejo
hitro in dobro. (63)

Ljubljana, sv. Petra cesta šte. 18.

Levec J. (64)

trgovina deželnih pridelkov v Ljubljani,
pri mesarskem mostu Kupuje vsako-
vrstne rastline, semena, korenine, rože
za zdravila, kakor Arnikove rože, Šent-
janžove koreninice, bele kresnice, češ-
minova zrnja, smrekovo seme, tršljikovo
lubje, ržene režičke in druge poljske
pridelke. Seno za konje in govejo ži-
vino v večjih množinah. Trgovina z raki
itd. Blago kupuje po najvišjih cenah.

Ranzinger R.

spediter

na Dunajski cesti šte. 15,

prevzema vsakovrstne izvožnje in do-
vožnje na c. kr. državni in c. kr. priv.
južni železnici, z zagotovitvijo točne in
cene izvršbe. (65)

KUNST A.

Židovske ulice št. 4

velika zaloga obunal lastnega izdelka
za dame, gospode in otroke je vedno
na izbero. Vsakršna naročila izvršu-
jejo se točno in po nizki ceni. Vse
mere se shranjujejo in zaznamenujejo.

Pri zunanjih naročilih blagovoli-
naj se vzorec vpslati. (66)

Stadler Jos.

stavbeni in galanterijski klepar in uradno
potrjeni vodovodni instalatér, Stari trg
št. 15 in Čevljarke ulice št. 4, priporoča
se za vsa v njegovo stroko spadajoča
stavbinska dela v mestu in na deželi,
kakor tudi za popravila. — Vodovodne
naprave vsake vrste prevzemlje ter z
vso natančnostjo in poročtvom izvršuje.
Troškoveniki pošiljajo se na zahtevanje
zastonj. (67)

Frisch Ivan

jermenar in sedlar,

Marijin trg, priporoča svojo veliko za-
logo angleške oprave za konje in ko-
čije, sedlov za ojahe in zasebne jez-
dece, kovčkov za potovanje iz usnja
in lesa za gospode in dame itd., razno-
vrstna jermena za daljnogled, stroje.
Velika zaloga listinj iz usnja za mali in
veliki denar, za vizitnice, smedke in
tobak itd. itd. (68)

Naglas J. J.

tovarna pohištva, ustanovljena 1847.
l. v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in
Gospodske ulice (Knežji dvorec). Za-
loga enostavnega in najfinerega lese-
nega in oblaženega pohištva, zreal,
strgarskega in pozlatarskega blaga,
pohištvene robe, zavés, odev, preprog,
zastiral na valjih, polknov (žaluzij).
Otroški vozički, železna in vrtna oprava,
nepregorne blagajnice. (69)

Restavracija „Pri Zvezdi“.

Cesarja Josipa trg.

Z velikim zračnim vrtom, stekle-
nim salonom in kegliščem.

Priznana izvrstne jedi in pijače in
skupno obedovanje.

F. Ferlinc
restavratér.

(70)

Helikone z notami do 8 gld. Aristonete z notami do 15 gld.

komad, prikladne osobito za predpustne zabave, dru-
štvene in plesne veselice, priporoča

F. Stampfel (114)

v Ljubljani, na Kongresnem trgu (v Tonhalle).

Vozniki

se vzprejmo v to svrhu, da na vozu dalje pošiljajo premog
iz Metnika v Domžale in K-mnik; tisti, ki prevzemó vse
to pošiljanje, imajo prednost. — Ponudbe Frau Ksav.
Ascher-ju, generalnemu ravnatelju v Gradci, Rink-
gasse št. 7. (115)

Kotilijon ski in drugi pred- meti za predpust

redovi, novosti v tourah, biofoni (glas-
beni stroji iz papirne mase) itd. v veliki izbiri po
najnižjih cenah pri (106-3)

J. Giontini-ju

trgovina s knjigami in papirjem v Ljubljani.

vinsko trgovino v Kolizeju

z današnjim dnevom odstopil gospodu

Petru Rambelli-ju.

(112-1)

Spoštovanjem

Ljudevit Fantini.

V Ljubljani, dré 4. februarja 1893.

(98-2)

Zobni zdravnik DR. ROMAN JACOBI

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi
umetne zobe in zobovja.

Plombira in izdira zobe v nerkozi (umetno
spanje) brez bolečin. (118-1)

Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ljubljana, Stari trg št. 4.

Sopke in vence z trakom in napisom po najnovejši
faconi prav ukusno narejene in po najnižjih cenah,
kakor tudi vse v njegovo stroko spadajoče stvari izde-
luje in se za obila naročila priporoča

z odličnim spoštovanjem (67-4)

Alojzij Korsika, umetni in trgovski vrtnar.

Geniki za semenje, rastline, vence in šopke dobivajo se zastonj.

Kranjsko društvo za varstvo lova

vabi vse osebe, pripadajoče gozdnemu in lovskemu varstvu, ki imajo posebnih
zaslug za povzdigo odnošajev gledé lovtva in so si stekli zaslug v službi
varstva lova, da

do 1. marcija t. l.

vpošljejo svoje prošnje za premijiranje in pohvalo, ki se je od strani društva
po § 1. točka d in f priznala za leto 1892, odboru društva za varstvo lova
v Ljubljani.

Te prošnje morajo biti poverjene od predstojnika prosilca in morajo
biti kratko in jasno navedena v prošnji njegá dejaná. (56-2)

Odbor društva v varstvo lova za Kranjsko v Ljubljani.

Štev. 1882.

Razglas.

(119)

Podpisani magistrat naznanja stavodolžnim mladeničem:

1. Glavni nabor za deželno stolno mesto Ljubljana
vršil se bode letos

dné 1. marca

v mestni dvoraní, ter se bo pričel ob 8. uri dopoldne.

2. Stavljenci, odnosno tudi njihovi moški svojci, ki bodo k naboru
pozvani, imajo priti o pravem času in snažni na nabirališče, ter imajo o
pravem času prinesiti potrebne dokaze, če se oglašajo za ugodnost:

- kot kandidatje duhovskega stanu, kot posvečeni duhovniki in kot na-
meščeni dušni pastirji (§. 31. voj. zak.);
- kot podučitelji, učitelji in učiteljski kandidatje (§. 32. voj. zak.);
- kot posestniki podedovanih kmetij (§. 33. voj. zak.);
- iz rodbinskih razmer (§. 34. voj. zak.);
- enoletne prezentne službe (§§. 25-29. voj. zak.).

3. Stavljenci, kateri želé ugodnost po §§. 31 do 34. vojnega zakona in
imajo tudi pravico do ugodnosti enoletne prezentne službe, morajo, ako bi
se jim odbila prošnja za kako preje omenjenih ugodnosti, oglašiti se za
ugodnost enoletne prezentne službe pri glavnem naboru.

4. Kdor zanemari stavno dolžnost, kakor tudi sploh iz vojnega zakona
izvirajoče mu dolžnosti, se ne more izgovarjati, da mu ni bil znan ta raz-
glas ali vojni zakon.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 28. januarja 1893.

Župan: Grasselli.